

Detaljplan i Ekkällan för Innerstaden 1:30 m.fl. (Universitetssjukhuset)

Samrådsredogörelse

Datum: 2021-11-09

Diarienummer: Sbn 2016-304

Linköping
Där idéer blir verklighet

Vad är en Samrådsredogörelse?

En detaljplan reglerar hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelsen ska se ut. Detaljplanen talar om vad du och andra får och inte får göra för byggåtgärder inom planområdet. Det är kommunen som tar fram en detaljplan och du som medborgare har möjlighet att ta del av informationen och lämna idéer och synpunkter.

[Läs mer om program till detaljplan på Boverkets webbplats www.boverket.se.](http://www.boverket.se)

Samrådsskedet

Samrådsskedet är det första tillfället för de som är berörda av planförslaget att lämna synpunkter. Samrådet följs sedan av ett granskningsskede, vilket är ytterligare ett tillfälle för berörda att lämna synpunkter. De som yttrar sig under samrådet, och de som berörs av förslaget, kommer meddelas när planförslaget finns tillgängligt för granskning.

De som berörs av planförslaget och har synpunkter måste framföra dessa skriftligt under samråds- eller granskningsskedet för att senare ha rätt att överklaga kommunens beslut att anta detaljplanen, se rubrik Överklaga nedan.

Synpunkter som inkommit under samrådet sammanställs och kommenteras i en samrådsredogörelse. I samrådsredogörelsens **kommentarer** redovisas kommunens ställningstaganden till inkomna synpunkter, huruvida de tillgodoses eller inte samt en motivering. I avsnittet **ändringar av planförslaget efter samråd** redovisas alla förändringar som tillkommit efter samrådsskedet. Synpunkter på detaljplanens tillhörande miljökonsekvensbeskrivning redovisas tillsammans med övriga synpunkter. En sammanfattning av dessa synpunkter redovisas under rubriken **Miljökonsekvensbeskrivning**.

Överklaga

En detaljplan kan enbart överklagas baserat på icke tillgodosedda synpunkter från sakägare, föreningar och intresseorganisationer eller på grund av formaliafel.

De som har rätt att överklaga en detaljplan baserat på planförslagets innehåll är sakägare, till exempel fastighetsägare, arrendatorer, hyresgäster och andra med rättighet till fastigheter inom eller i anslutning till planområdet. Även intresseorganisationer kan ha rätt att överklaga en detaljplan om: 1. Organisationens huvudsakliga ändamål är att bevaka naturskydds-, kulturskydds- eller miljöskyddsintressen, och dessa berörs av detaljplanen. 2. Organisationen inte är vinstdrivande. 3. Organisationen har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år. 4. Organisationen har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd. Det går även att överklaga en detaljplan om processen varit felaktigt genomförd, så kallat formaliafel.

Detaljplanen går att överklaga inom tre veckor efter det att beslut om antagande har publicerats på kommunens anslagstavla. Överklagan skickas till kommunen, som sedan skickar den vidare till mark- och miljödomstolen.

Innehållsförteckning

Vad är en Samrådsredogörelse?	2
Inledning	5
Sammanfattning av samrådet	7
Inkomna yttranden på planförslaget och Stadsplaneringsavdelningens kommentarer	8
Inkomna yttranden avseende Miljökonsekvensbeskrivningen	42
Ändringar av planförslaget efter samråd	44
Sammanställning av de som inkommit med synpunkter under samrådet	47
Bedömning	49

Inledning

Sammanfattning av detaljplanen

Planområdet ligger i Ekkällan ca 1 km från Linköpings centrum.

Region Östergötland har behov av att möjliggöra utveckling av verksamheterna inom Universitetssjukhuset i Linköping (US). För området finns idag en gällande detaljplan som behöver uppdateras för att möta framtida expansion.

Det övergripande syftet med detaljplanen är att pröva möjligheten för fortsatt utveckling av US med möjlighet för både sjukvård, utbildning, forskning, tillhörande tekniska anläggningar och parkering. Detaljplanen är delvis flexibel och öppen för att långsiktigt stödja en etappvis utveckling av sjukhuset, samtidigt som den skyddar vissa utpekade kulturmiljöer och befintliga värdefulla naturvärden. Ny bebyggelse möjliggörs primärt i de södra delarna och nordöstra delarna av planområdet. En ny entrébyggnad, kollektivtrafikhållplats och grönt entrétorg skapas vid södra entrén.

Genom sjukhusområdet möjliggörs ett kommunalt huvudstråk för trafik dit det primära flödet av rörelse koncentreras och bidrar till att binda samman hela området. Huvudstråket karaktäriseras av grönska och längs med denna ryggrad finns mötesplatser i form av torg och parker. De idag öppna parkeringsytorna i de södra delarna ersätts av vårdbyggnader och parkeringsanläggningar. Parallellt med huvudstråket finns sekundära stråk för bland annat varu- och akuttransporter.

Sjukhusvägen utgör fortsättningsvis ett primärt kollektivtrafikstråk, med enbart viss angörings- och leveranstrafik. En ny hållplats anläggs vid södra entrén i den södra delen av Sjukhusvägen. Bussgatan mellan Sjukhusvägen och Garnisonen ges en genare sträckning och bättre anslutning till hållplatsen.

Gång och cykelvägen, som idag korsar sjukhusområdet i öst-västlig riktning, söder om södra entrén, flyttas längre söder ut. Grönstrukturen inom Tinnerbäckens ravin, Magistratshagen och skogspartierna söder om Garnisonsvägen bevaras. Två nya sjukhusparker anläggs vid område C ner mot Tinnerbäcken. Ett nytt parkstråk med gång- och cykelväg förläggs längs med ovasidan av Tinnerbäcken genom hela sjukhusområdet.

Kommunen gjorde inledningsvis den sammanvägda bedömningen att den aktuella detaljplanen bedöms kunna ge upphov till betydande miljöpåverkan (som avses i miljöbalkens 6 kapitel med beaktande av miljöbedömningsförordningen och dess bilaga (SFS 2017:966). De redovisade miljökonsekvenserna i bilagd miljöbedömning, MKB är kulturmiljö, buller från trafik, vattenmiljö (Tinnerbäcken, dagvatten, skyfall), förorenad mark och naturmiljö. Planförslaget är förenlig med översiktsplanen för staden, antagen 2010, miljöbalken kapitel 3, 4 & 5. Någon betydande miljöpåverkan bedöms dock inte uppstå med erforderliga skyddsåtgärder.

Detaljplanens handlingar

Till detaljplanen hör följande handlingar:

- Plankarta i storlek A0 i skala 1:1000
- Planbeskrivning och Undersökning om betydande miljöpåverkan
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Grundkarta
- Fastighetsförteckning *
- Samrådsredogörelse * (detta dokument)

Handlingar markerade med * finns inte på webbplatsen på grund av GDPR (dataskyddsregler inom EU).

Sammanfattning av samrådet

Samråd genomfördes under tiden 30 september – 11 november 2020.

Planförslaget har remitterats till berörda remissinstanser samt sakägare enligt fastighetsförteckning upprättad 9 oktober 2020.

För att kommunicera förslaget med allmänheten gjordes en film där de grundläggande dragen i planförslaget beskrevs och redovisades i text och bilder. Filmen fanns tillgänglig på kommunens webbsida under hela samrådstiden.

Information om samrådet samt mötet/öppet hus annonserades i Östgöta Correspondenten och Linköpings Tidning, 30 september 2020. Information om samråd och filmen marknadsfördes dels via kommunens hemsida, via utskick i brevlådor till sakägare och närboende, i trappuppgångar i fastigheter med hyreslägenheter och via riktad reklam på sociala medierna Facebook och Instagram.

Under samrådstiden fanns möjlighet att ställa frågor direkt till planhandläggarna via e-post eller boka in ett telefonmöte. Synpunkter lämnades skriftligen genom en angiven e-postadress eller brev.

På grund av rådande covid 19-pandemin hölls inget fysiskt samrådsmöte.

Inkomna yttranden på planförslaget och Stadsplaneringsavdelningens kommentarer

Sammanlagt har 30 yttranden inkommit till kommunen enligt tabellen nedan.

Yttranden på detaljplanens tillhörande miljökonsekvensbeskrivning redogörs tillsammans med övriga synpunkter under denna rubrik. En sammanställning av vilka yttranden som berör miljökonsekvensbeskrivningen finns under rubriken Inkomna yttranden avseende Miljökonsekvensbeskrivningen.

	Inkommande datum	Synpunkter	Inga synpunkter
Länsstyrelsen i Östergötland	2020-11-18	X	
Lantmäterimyndigheten	2020-10-30	X	
Försvarsmakten	2020-11-04	X	
Statens geotekniska institut	2020-10-26	X	
Luftfartsverket	2020-10-27		X
Trafikverket	2020-11-03	X	
Polismyndigheten, Region Öst	2020-11-11	X	
Region Östergötland	2020-11-11	X	
Räddningstjänsten Östra Götaland	2020-11-10	X	
Tekniska verken i Linköping AB, Avfall och återvinning	2020-11-09	X	
Tekniska verken i Linköping AB, Vatten och avlopp	2020-11-05	X	
Boxholms kommun	2020-10-27		X
Norrköpings kommun	2020-11-16	X	

Söderköpings kommun	2020-11-09	X	
Ödeshögs kommun	2020-11-12	X	
Bostadsrättsföreningen Brigaden	2020-10-16	X	
Linköpings universitet	2020-11-09		X
Privatperson 1	2020-09-30	X	
Privatperson 2	2020-10-02	X	
Privatperson 3	2020-10-04	X	
Privatperson 4	2020-10-06	X	
Privatperson 5	2020-10-12 samt 2020- 10-14	X	
Privatperson 6	2020-10-19	X	
Privatperson 7	2020-10-21	X	
Privatperson 8 och 9	2020-11-09	X	
Privatperson 10 och 11	2020-11-10	X	
Privatperson 12	2020-11-11	X	
Privatperson 13 och 14	2020-11-12	X	
Privatperson 15	2020-11-12	X	
Privatperson 16	2020-11-22 och 2020-11- 23	X	

Tabell. Sammanställning av inkomna yttranden på detaljplanen under samrådsskedet.

Nedan redovisas Länsstyrelsens och Lantmäteriets yttranden i sin helhet, sammanfattning av de andra yttrandena samt kommunens kommentarer till synpunkterna.

Myndigheter

Länsstyrelsen

Rubricerat förslag har insänts till Länsstyrelsen för samråd enligt PBL 5:11. Handlingarna utgörs av plankarta, planbeskrivning, miljökonsekvensbeskrivning samt underlag och kompletterande utredningar.

Det övergripande syftet med detaljplanen är att pröva möjligheten för fortsatt utveckling av US med möjlighet för både sjukvård, utbildning, forskning, tillhörande tekniska anläggningar och parkering. Detaljplanen är delvis flexibel och öppen för att långsiktigt stödja en etappvis utveckling av sjukhuset, samtidigt som den skyddar vissa utpekade kulturmiljöer och befintliga värdefulla naturvärden.

Kommunen gör bedömningen att den tilltänkta detaljplanen överensstämmer med aktuella översiktliga planer. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Länsstyrelsens synpunkter

Övergripande sammanfattning

Detaljplanen är av stor strategisk betydelse för att stärka förutsättningarna att utveckla vård, forskning och utbildning inom Universitetssjukhusets område i linje med Regionens långsiktiga planering. Länsstyrelsen ser positivt på att behoven för anläggningen, som har en mycket samhällsviktig funktion, säkerställs långsiktigt genom att en ny detaljplan tas fram. Insatserna är betydelsefulla för Linköpings attraktivitet i ett näringslivs-, utvecklings- och tillväxtperspektiv. Med anledning av Universitetssjukhusets betydelse för vård och utbildning såväl som arbetsplats får detaljplanen anses vara mycket betydelsefull i ett regionalt och även mellanregionalt perspektiv.

Genomförandet av de förändringar som möjliggörs enligt planförslaget kommer att ske under lång tid och måste därför medge flexibilitet. Därför är det viktigt att, så som sker, ansvarsfördelningen för genomförandet blir väl belyst redan vid planens upprättande. Länsstyrelsen ser positivt på intentionerna att kommande förändringar ska ske med hög ambitionsnivå för områdets gestaltning.

Länsstyrelsen bedömer att föreliggande behov har utretts och avvägts på ett rimligt sätt med hänsyn till berörda allmänna intressen. Det är bra att en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats för att belysa planens påverkan på framförallt kultur- och naturmiljön, buller och dagvatten. Planförslaget berör vissa riksintressen och övriga allmänna intressen på sätt som kan föranleda behov av fortsatt utredning och eventuellt justeringar av planen. Detta framgår närmare av nedanstående synpunkter.

Kontroll enligt kap 11 PBL

Riksintressen

Kulturmiljövård, Linköpings stad

(1) Planområdet gränsar i norr till riksintresset för kulturmiljövården, Linköpings stad. Länsstyrelsen bedömer att planens påverkan på riksintressets närområde är liten eftersom inga förändringar planeras av byggrätternas omfattning i området närmast riksintresset (Trädgårdsföreningen.) Av betydelse för riksintresset är också hur stadssiluetten påverkas i ett mer övergripande landskapsperspektiv. Länsstyrelsen anser att planförslaget behöver studeras ytterligare vad avser påverkan på stadssiluetten, både hur de högsta byggnadsdelarna påverkar intrycket av staden sedd norrifrån och hur den ökade exploateringen i södra sjukhusområdet påverkar siktlinjer från Garnisonen mot stadscentrum. Dessa studier behövs för att slutligt kunna bedöma risken för skada på riksintresset. Länsstyrelsen noterar att avsikten med planen är att ge möjlighet att förstärka kontakten med Trädgårdsföreningen genom en utvecklad entrépark vid Sjukhusvägens anslutning till Lasarettsgatan. Dessa insatser är positiva för riksintresset. Detaljplanen bör dock redaktionellt förtydligas vad avser höjder och markutformning mm så att dessa intentioner tydligare framgår.

Kommunikationer, luftfart, Linköpings flygplats

(2) Linköpings flygplats utgör riksintresse för kommunikationer enligt 3 kapitlet 8 § Miljöbalken. Trafikverket förutsätter att detaljplanen samråds med Linköpings flygplats så att det säkerställs att riksintresset inte påverkas negativt. Länsstyrelsen instämmer i dessa synpunkter. Totalförsvaret, Malmens flottiljflygplats, stoppområde för höga objekt Detaljplanen ligger inom påverkansområde för totalförsvarets riksintresse, Malmens flottiljflygplats. Inom området har Försvarmakten en restriktiv hållning till uppförande av höga objekt, över 45 meter (över marknivån) inom sammanhållen bebyggelse. Detta med anledning av att höga objekt inom påverkansområdet kan medföra påtaglig skada på riksintresset. I planbeskrivningen framgår att kommunens avsikt är att frågan om höga objekt och dess påverkan på luftfartens och Försvarmaktens riksintresseanspråk ska utredas vidare med sikte på att en godtagbar lösning kan erhållas för berörda intressenter. Länsstyrelsen ser det som angeläget att så sker.

Miljö kvalitetsnormer

Vatten

(3) Länsstyrelsen anser att miljökonsekvensbeskrivningen tar upp miljö kvalitetsnormer i Tinnerbäcken på ett bra sätt. Det är bra att åtgärdsplanen för Tinnerbäcken nämns. Viss fortsatt utredning krävs dock för att säkerställa att inte läckage av PFOS förekommer. Se nedan under *Förorenad mark*. Dagvattenutredningen är tillräcklig utförlig och visar att man inom området åtar sig att minska och rena dagvattnet till den grad att den inte äventyrar eller försämrar MKN. Länsstyrelsen saknar dock platser utpekade för dagvattenhantering i plankartan. Även det tekniska utförandet av aktuella åtgärder för rening av dagvattnet bör förtydligas i detaljplanen.

Luft

(4) I planen konstateras att ingen risk finns för att miljö kvalitetsnormer för luft överskrids inom planområdet. Länsstyrelsen instämmer i den slutsatsen men anser att planen behöver kompletteras med redovisning av motsvarande bedömning för omgivande gatunät.

Strandskydd

(5) I nu gällande detaljplan är strandskyddet längs med Tinnerbäcken upphävt för kvartersmark. Till följd av att ny detaljplan upprättas behöver frågan övervägas på nytt. Länsstyrelsen ställer sig frågande till om det särskilda skäl som åberopats i planhandlingarna - att området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syfte (punkt1. enligt 7 kap 18 c §) - är fullt ut tillämpligt. Motiveringen behöver utvecklas om upphävande av strandskyddet ska kunna godtas.

Mellankommunal samordning

(6) Länsstyrelsen bedömer att planen har stor regional och mellankommunal betydelse. Därför är det viktigt att eventuella synpunkter som inkommer från övriga kommuner beaktas och så långt möjligt beaktas i planen.

Hälsa och säkerhet

Förorenad mark

(7) De utredningar avseende förorenade områden kan bedömas tillräckliga för att avgöra markens lämplighet i de områden som har undersökts. Det saknas däremot uppgifter om föroreningssituationen inom område C där det inte har genomförts någon provtagning varför komplettering behöver ske inom detta område. Det kunde inte heller sättas något grundvattenrör i anslutning till den tidigare helikopterplattan. Vid undersökningen påträffades låga halter av PFAS i jord men hur det ser ut i grundvatten inom det delområdet är osäkert. Frågan borde utredas vidare för att säkerställa att det inte riskerar att ske en spridning av förorening via grundvatten till recipienten Tinnerbäcken där MKN för PFOS överskrids redan idag. I ett grundvattenrör ner mot Tinnerbäcken, vid hus 830, noterades oljelukt i grundvattnet. Någon analys genomfördes aldrig då det fanns risk att oljan skulle kunna härledas till installationen av själva grundvattenröret vilket är av metall. Det bör finnas med i det fortsatta arbetet att det eventuellt kan finnas en oljeförorening i anslutning till byggnad 830.

Länsstyrelsen instämmer i de rekommendationer som lyfts fram i planhandlingen, att ytterligare provtagningar bör genomföras inför kommande exploateringsarbeten. Den provtagning som är genomförd bedöms inte vara tillräcklig för att fritt kunna använda massorna som uppstår. En kompletterande provtagning med avfallsklassificering kommer att underlätta inför schaktarbetena. Även rekommendationen att fram en plan eller vägledning för masshanteringen är något som Länsstyrelsen står bakom.

Det framgår av planhandlingen att befintliga oljebollar avses att rivras. Det har skett en sanering av området tidigare men Länsstyrelsen vill uppmärksamma att det kan finnas risk för att påträffa förorening i samband med rivningen.

Buller

(8) Genomförd bullerutredning visar på viss påverkan för närliggande bostäder. Ökning av buller sker inledningsvis men kommer på sikt minska till dagens nivåer. Utredningen tyder på att bullervärdena inomhus kommer att uppnås i samtliga fall. De åtgärder som föreslås i bullerutredningen i de särskild utsatta bostadshusen, besiktning av fönster, kan vara lämpliga att ha med sig i den fortsatta planeringen. I planhandlingen lyfts att det kan krävas skyddsåtgärder i äldre byggnader inom sjukhusområdet och det är en viktig aspekt att fånga upp. I miljökonsekvensbeskrivningen finns även förslag till åtgärd för de mest bullerutsatta balkongerna utmed Garnisonsvägen. Även detta förslag är något att ta med i den fortsatta planeringen.

Skydd mot olyckor mm

(9) Ras- och skredrisker SGI har lämnat särskilt yttrande om hur geotekniska säkerhetsrisker bör behandlas inom planområdet. Länsstyrelsen ser som angeläget att SGI:s synpunkter beaktas i det fortsatta planarbetet.

Översvämningsrisker

(10) Länsstyrelsen gör bedömningen att kommunen har genomfört lämpliga utredningar var gäller planområdets dagvattenhantering samt utgått ifrån lämplig dimensionering baserat på att sjukhuset definieras som en samhällsviktig funktion. Det är också positivt att kommunen i frågan även lyfter vikten av att

sjukhusverksamheten aldrig ska behöva påverkas av yttre faktorer och att vägar skall vara framkomliga trots ett skyfall.

Den skyfallsutredning som genomförts visar dock några punkter där vattendjupet riskerar bli högt vid ett skyfall, bland annat ambulansinfarten och akutintaget. I planhandlingarna framgår att detta kan hanteras av ledningar och magasin samt beskriver att vattendjupet sannolikt skulle minska om belastningen på dagvattenkulverten som passerar under huvudbyggnaden minskar. Länsstyrelsen ser som angeläget att tekniska lösningar kommer till utförande som undanröjer risk för skador eller funktionalitetsbortfall i händelse av ett skyfall.

Allmänt och rådgivande

Regional tillväxt

Utifrån attraktivitet i länet, näringslivs-, utvecklings- och tillväxtperspektiv anser Länsstyrelsen att det är av vikt att Universitetssjukhuset ges utrymme för utveckling av sjukvård, utbildning och forskning samt därtill tillhörande anläggningar för trafik, parkering och teknisk försörjning. Det är positivt att detaljplanen i delar är flexibel för att långsiktigt ge förutsättningar för fortsatt utveckling av US över tid.

Ett starkt universitetssjukhus är viktig för länets attraktionskraft, vid rekrytering till tjänster inom Region Östergötland, företag relaterade till hälso- och sjukvård och vid rekrytering till andra branscher men också i medföljandeperspektiv med många tjänster på olika nivåer för både män och kvinnor.

Kulturmiljövård

(11) Linköpings länslasarett uppfördes 1895 och har därefter vidareutvecklats till regionsjukhus och sedermera universitetssjukhus. Bebyggelsemiljön inom US har genom dess förmåga att spegla den lokala, regionala och nationella sjukhusvårdens utveckling under en drygt 125-årig period höga kulturhistoriska värden. Sjukhusets samlade bebyggelse ger en god översikt av arkitekturutveckling från det sena 1800-talet till idag. Bebyggelsemiljön har höga arkitekturhistoriska värden och är en viktig del i Linköpings stadsbild. Förslaget till ny detaljplan innebär likt gällande detaljplan att flera byggnader som utgör viktiga beståndsdelar i berättelsen om sjukhusvårdens utveckling inte skyddas mot rivning. Bland dessa finns det tidigare barnsjukhuset och kvinnokliniken som är byggnader med höga kulturhistoriska värden och med stor betydelse för kulturmiljön som helhet. Sjukhusmiljön omges också av flera områden med höga kulturhistoriska värden: Garnisonen och Grenadjärsparken i sydväst, Magistratshagen i väst, Trädgårdsföreningen i norr och Tinnerbäcksravinen i öst. De utredningar som bifogas planförslaget avseende kultur- och bebyggelsemiljön utpekar byggnader inom detaljplaneområdet som särskilt värdefulla enligt 8 kap 13§ PBL samt flera som utpekas som kulturhistoriskt värdefulla.

Sammantaget medför planen en stor negativ påverkan på kulturmiljön. Länsstyrelsen noterar att kommunen ändå försöker bibehålla del av områdets kontinuitet genom att delar av det äldre byggnadsbeståndet bevaras, vilket Länsstyrelsen uppmuntrar. Planens ambition om utformningen av nya bebyggelsetillskott ska präglas av det äldre byggnadsbeståndets karaktär är viktig. Länsstyrelsen anser inför fortsatt bearbetning av planförslaget att föreslagen gångbro mellan område B och C i första hand bör undvikas för ett bättre bevarande av gamla lasarettet. En nedtrappning av hushöjden längs norra kanten av område C bör också övervägas.

Naturvård

(12) Byggnadshöjden för de planerade 6 våningsbyggnaderna F, G och H, i den södra delen av planområdet, planeras till 30 – 35 meter. Med tanke på byggnadernas ökade höjd jämfört med gällande plan, förstärks en avskärande kil mellan de gröna strukturerna i området. I ett större perspektiv finns även de två naturreservaten, Tinnerö eklandskap och Vallaskogen med värdefulla ekar respektive grova tallar. Påverkan på spridningskorridorer för insekter och rörelsemönster för djur, exempelvis fladdermöss, riskerar att bli betydande. I den MKB som framtagits pekar man på avsaknaden av analyser kring hur de höga byggnaderna påverkar arter knutna till ek- och tallbiotoper. I området har bland annat hittats reliktböck, en art som är knuten till äldre tallar. Byggnadernas påverkan på fladdermössens aktivitet och rörelsemönster är inte heller utredd. Länsstyrelsen anser att MKB behöver kompletteras med utförligare redogörelse för hur planförslaget påverkar spridningsvägar och de ekologiska sambanden i området. Kompletteringen bör fokusera på att klargöra hur frågan påverkas på grund av skillnaden mellan nu gällande och den föreslagna nya planen.

(13) På flera platser, mycket nära planerad bebyggelse, finns ett flertal skyddsvärda träd och naturvärdesträd, vilket framgår av den trädinventering som Ecomom genomfört på uppdrag av Linköpings kommun. I den trädinventering som Länsstyrelsens tidigare utfört i Östergötland finns uppgifter om ytterligare ett antal värdefulla träd. Utöver det, finns även äldre (> 150 år) värdefulla tallar på flera platser inom planområdet. Några av dessa träd ligger inom det som föreslås bli kvartersmark. I planbeskrivningen påpekas bland annat på att det finns risk att de äldre tallarna i Magistrathagen riskerar att skadas vid anläggning och byggnation om nödvändiga försiktighetsåtgärder inte vidtas. Delvis försöker man motverka det för område N, genom en hårdare mer avgränsad byggrätt än för övriga områden. Länsstyrelsen vill belysa vikten av att de skyddsvärda träden skyddas med tydliga planbestämmelser i plankartan.

(14) Att utpekade naturvärdesobjekt nr 6 kommer att behöva tas bort för att ge utrymme åt byggnad och kvartersgata är negativt från naturvårdssynpunkt. Objektet med naturvärdesklassning 3 ligger i kanten av kvartersmarken och bör kunna inrymmas i det befintliga grönstråket i södra delen av planområdet. Inom objektet finns äldre träd, bland annat en värdefull grov asp med stora håligheter, samt grov tall. På tallarna noterades talticka. Träden uppfyller definitionen för särskilt skyddsvärda träd enligt naturvårdsverket. I detta område är det önskvärt att kommunen utreder vidare om ytan för byggrätten kan begränsas något, för att minska påverkan på naturvärdesobjektet.

(15) Tinnerbäcken är klassad som ett naturvärdesobjekt med hänsyn till dess naturvärden. Det forsande vatten med god syresättning ger goda förutsättningar för flora och fauna. Bland annat har utter observerats här. Den goda beskuggningen samt förekomsten av rödlistade arter gör bäcken värdefull ur naturvårdssynpunkt. I strandzonen växer blommande buskar och träd, bland annat flera större hålträd. För denna mark ser Länsstyrelsen gärna att det upprättas en plan för hur naturvärdena ska bevaras och utvecklas.

(16) Flera byggnader ska rivas och en mängd nya ska byggas, vilket kommer att innebära buller som kan störa djurlivet. Kommunen bör ta fram en tydlig strategi för hur denna störning kan begränsas, samt vilka känsliga arter som kan påverkas. Skyddsåtgärder kan exempelvis handla om att extra störande moment ej får utföras under vissa tider på året.

Miljö- och riskaspekter

Luftföroreningar

(17) Av det som framkommer i utredningen av luftkvalitet kan utformningen av framtida förbindelsegångar ha påverkan på hur luften kan omblandas och därmed påverka luftkvaliteten negativt. Det är en viktig aspekt att ha med i den fortsatta planeringen av området. Det är positivt att destruktionsugnen för farligt avfall ska avvecklas.

Farligt gods

(18) Av underlaget om farligt gods framgår inte vad konsekvenserna blir vid en olycka. Det som behöver belysas är konsekvenserna av en olycka utifrån den mängd som transporteras och inte utifrån den mängd som lossas vid US. Länsstyrelsen ser som angeläget att Räddningstjänsten deltar i planeringsprocessen.

Övriga störningar

(19) I miljökonsekvensbeskrivningen tas störningar som kan uppkomma under byggprocessen upp. Dessa är viktiga att ha med framöver. Det kommer pågå byggnationer under väldigt lång tid framöver och påverkan på omgivande bostäder bör begränsas så långt som möjligt.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen instämmer i att grönska bör vara ett framträdande inslag inom planområdet. Grönska gynnar många av de mål vi eftersträvar vad gäller klimatanpassning, folkhälsa, biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Länsstyrelsen ser det som positivt om kommunen omvandlar och utvecklar dessa inslag.

Kommunikationer, luftfart

Planområdet ligger inom influensområde för tre flygplatser; Saab/Linköping City Airport, Linköping/Flygflottiljflygplatsen Malmen samt Norrköping/Kungsängen. Luftfartsverket har lämnat särskilt yttrande med anledning av flygplatsernas behov. Yttrandet bifogas.

Upplysning om tillstånd med mera som kan komma att krävas

Generella biotopskyddet

(20) Av planhandlingarna framgår att kommunen avser att lämna in en dispensansökan till Länsstyrelsen för nedtagande av vissa biotopskyddade alléträd med anledning av planerade exploateringar. Med hänsyn till trädens ringa storlek bör kommunen, om träden inte är möjliga att bevara, utreda de tekniska möjligheterna att flytta träden till annan plats inom området. Länsstyrelsen påminner om att regleringen av biotopskyddsdispenser ska vara klar innan detaljplanen antas.

Vattenverksamhet

(21) Länsstyrelsen vill upplysa om att vissa delar av de tilltänkta åtgärderna i planen räknas som vattenverksamhet och ska anmälas eller tillståndsprövas enligt

11 kap 9§ miljöbalken. Uppförandet av broar, bryggor, erosionsskydd och liknande som påverkar vattenområdet ska anmälas. Bortledning av grundvatten (länsvatten) är alltid tillståndspliktigt.

Arkeologi

Länsstyrelsen har inget att erinra från fornlämnings synpunkt.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

1. Inför beslut om granskning har planförslaget studerats ytterligare vad avser påverkan på stadssiluetten. Två siluettbilder har tagits fram och lagts in i planbeskrivning. I siluettbilderna illustreras stadsbildens påverkan sedd norrifrån och en siktlinjé från Garnisonen mot stadskärnan.

Avseende efterfrågan av utförligare beskrivning av norra entréparkens utformning har plankartan kompletterats med illustrerade markhöjder. I En visionsbild för hur den nya entréparken skulle kunna utformas syns i figur 41 i planbeskrivningen. Byggrätten för den så kallade entréparken längst i norr har kompletterats med en bestämmelse om högsta totalhöjd som anpassats till höjden på de byggnader som ska återuppföras i parken.

Miljökonsekvensbeskrivningen har uppdaterats med dessa och andra förändringar inför granskningen avseende kulturmiljön. Detta har inte ändrat den sammantagna bedömningen av konsekvenserna för områdets kulturvärden.

2. Inför granskningen har dialog förts med Försvarsmakten. Önskemål om förtydliganden har införts i planbeskrivningen vad avser beskrivningen av planerade byggnaders höjder över marken. Se rubrik Riksintressen s.13 och rubrik Bebyggelsens höjd s. 21. Det har också lagts in illustrerade markhöjder i plankartan. Stadsplaneringsavdelningen anser därmed att synpunkterna från Försvarsmakten är tillgodosedda. För mer information, se kommentarer till yttrandet från Försvarsmakten.
3. Inför granskningen har dagvattenutredningen och skyfallskarteringen uppdaterats. En förprojektering har tagits fram i nära samarbete med dagvattenkonsulten. I samband med detta har det säkerställts att de ytor som krävs för att uppfylla krav på fördröjning och rening kan rymmas inom planområdet. Genomförandet av detaljplanen kommer att ske över en längre tid och detaljplanen måste därmed vara delvis flexibel. Det är därför svårt att i plankartan reglera exakt var dagvattenanläggningarna ska anläggas. Planbestämmelserna som styr utformningen för park-, torg- och trafikytor inom kvartersmarken har justerats för att tydliggöra att även dagvattenanläggningar ska kunna anläggas inom dessa områden. I figur 62 i planbeskrivningen syns var de olika dagvattenanläggningarna kan placeras inom planområdet. Kommunen anser därmed att detaljplanens reglering av dagvattenhanteringen är tillräcklig.

Dagvatten- och skyfallsutredningen har inför granskningen kompletterats med rekommendationer om vad som krävs vid anläggande och underhåll för att de föreslagna dagvattenanläggningarna ska bibehålla god effekt på fördröjning och rening. Planbeskrivningen har kompletterats med information om detta. Både kommunen och exploitören tar med sig denna information till kommande projektering och byggnation.

Utbyggnaden av dagvattenanläggningar regleras i exploateringsavtalet mellan kommunen och exploitören.

För kommentarer gällande förorenad mark och PFAS, se punkt 7.

4. Linköpings kommun gör bedömningen att detaljplanen för US inte bör påverka omkringliggande gatunät så att miljö kvalitetsnormerna överskrids. Detaljplanen innebär ingen ökning av trafiken på Hamngatan, Drottninggatan, Industrigatan och Järnvägsgatan, där kommunen i dagsläget beräknas ha höga halter kvävedioxid. US nås framförallt från yttre-ring: Lambohovsleden, Söderleden och Haningeleden och där sker en viss trafikökning. Yttre ring består generellt av mer öppna gaturum än innerstaden och luftföroreningar ansamlas därför inte lika mycket där som på en trång innerstadsgata. Enbart en marginell andel trafik åker genom staden med US som målpunkt. Enligt trafikplanen för ytterstaden kommer trafiken kraftigt minska till 2040 när US planeras vara fullt utbyggt.

Planbeskrivningen har kompletterats med ovan information inför beslut om granskning. Stadsplaneringsavdelningen anser inte att någon ytterligare utredning behövs för påverkan på omkringliggande gatunät.

5. Vid samrådet innebar planbestämmelsen om strandskyddet att strandskyddet skulle upphävas inom hela planområdet. Inför granskningen har detta ändrats så att strandskyddet enbart upphävs inom kvartersmarken, på samma sätt som i befintlig detaljplan. Med denna ändring anser kommunen att det särskilda skälet att området redan har tagits i anspråk nu är tillräckligt motiverat.
6. Synpunkter som har inkommit från övriga kommuner har behandlats inför beslut om granskning.
7. Inför granskningen har den miljötekniska markundersökningen kompletterats. Fyra nya jordprover har tagits inom område C. De nya proverna visar att det generellt är låga föroreningshalter, även inom område C. Det sattes också ut tre nya grundvattenrör i anslutning till den gamla helikopterplattan. Analys av PFOS utfördes både för dessa rör och för de tre tidigare utsatta rören. Resultaten visar på låga halter av PFOS.

Information om risk av förekomst av oljeförorening i anslutning till byggnad 830 har lagts in i planbeskrivningen under rubriken *Mark och geoteknik*. Informationen har förmedlats till exploatör till genomförandefasen.

Exploatören har för avsikt att göra en kompletterande provtagning med avfallsklassificering i samband med schaktarbetena. Planbeskrivningen har kompletterats inför beslut om granskning.
8. Kommunen anser inte att det, inom ramen för detaljplanearbetet, finns behov av ytterligare utredningar eller reglering kopplat till buller. Kommunen tar med de förslag på ytterligare åtgärder som nämns i miljökonsekvensbeskrivningen inför genomförandefasen av detaljplanen.
9. Inför beslut om granskning har en ny geotekniska utredning tagits fram. Se kommentar till SGI's yttrande nedan.

10. Inför granskningen har dagvattenutredningen och skyfallskarteringen kompletterats. En förprojektering har tagits fram i nära samverkan med konsulterna för utredningarna. Förprojekteringen visar att det är möjligt att sänka Hälsovägen med cirka 4 meter utan att ge upphov till allt för negativa konsekvenser för angränsande naturmark i form av stödmurar etcetera. Detta innebär att den lokala lågpunkten vid akutintaget byggs bort. I den uppdaterade skyfallskarteringen syns detta genom att vattnet vid skyfall forsar förbi längs vägen utanför akutintaget istället för att som i nuläget stanna kvar vid lågpunkten. Resultatet från skyfallskarteringen visar på fortsatt höga vattendjup precis intill byggnaden vid akutintaget. Resultat som dessa, att det inom små smala områden uppstår översvämmande ytor, kan bero dels på den horisontella upplösningen i beräkningsmodellen (2 m rutor), dels på att det i höjdmodellen finns osäkerheter och mindre fel. Om det trots allt skulle uppstå mindre översvämmande ytor, efter att planförslaget är fullt utbyggt, så bör dessa kunna hanteras genom lokala åtgärder vid akutintaget.

Region Östergötland har genomfört en riskanalys och gett förslag på åtgärder för att ytterligare förbättra situationen vid de känsliga punkterna, om det skulle behövas. Dagvattenutredningen har kompletterats med en sammanfattning av föreslagna ytterligare åtgärder för de känsliga punkterna.

Sänkningen av Hälsovägen innebär också att höjdsättningen för gatan in till ambulansutfarten kan ändras. Gatan kommer att slutta bort från ambulansutfarten istället för att som idag slutta ned mot ambulansutfarten. Därmed kan dagens instängda område byggas bort här.

Två ytterligare punkter har studerats noggrannare i skyfallskarteringen, lastgården med lastbrygga i norr och infektionsklinikens entré. Lastgården kommer troligtvis att översvämmas en tid vid kraftigt skyfall. Det kan leda till begränsade möjligheter till godshantering. Översvämningen bedöms dock inte bli långvarig. Sjukhuset har redan rutiner för att ta emot gods till andra entréer. Skyfallskarteringen visar att vatten inte stiger över lastkajen och därmed är det osannolikt att vatten rinner in i byggnaden. För infektionskliniken planerar regionen att flytta verksamheten till en annan lokalisering inom sjukhuset som är tillgänglig med egen entré samt utan risk för översvämning. På längre sikt är planen att ersätta byggnaden med en ny byggnad och då kan entrén lyftas till samma nivå som gatan och därmed byggs översvämningsrisken bort.

11. En skyway (förbindelsegång ovan mark) mellan område B och C är nödvändigt för att kunna nyttja det gamla lasarettet utifrån dagens krav och behov av att skapa ett effektivt flöde och logistik inom byggnaden. Inför beslut om granskning har plankartan kompletterats för att möjliggöra för ett hiss- och trapphus vid gamla lasarettets södra fasad. Motivet är det samma som för en skyway mellan områdena – att få till ett effektivt flöde och logistik inom byggnaden. Funktionen av hiss- och trapphuset finns redan idag på samma plats, fast inbyggt i befintlig byggnad inom området, som planeras att rivas vid genomförande. Då byggnaden och miljön har ett högt kulturvärde har planbeskrivningen kompletterats med beskrivning, motiv och illustration av möjligt hiss- och trapphus samt skyway. Dess utformning regleras i plankartan för att säkerställa att kulturvärdena bibehålls (bestämmelse f1 och f3). Planbestämmelsen som möjliggör en skyway mellan område B och C har också ändrats inför granskningen så att denna skyway måste ansluta till trapphuset inom område B (bestämmelse p8). Syftet är att begränsa påverkan på kulturvärdena genom att samla de nya inslagen till en enda plats längs det gamla lasarettets fasad.

Miljökonsekvensbeskrivningen har uppdaterats med dessa och andra förändringar inför granskningen avseende kulturmiljön. Detta har inte ändrat den sammantagna bedömningen av konsekvenserna för områdets kulturvärden.

En avvägning mellan funktion och påverkan på kulturmiljön har gjorts med en sänkning av hushöjden längs norra kanten av område C men bedöms inte lämplig för att kunna säkerställa en funktionell byggnad som möter dagens krav på flöden och logistik inom byggnaden.

12. Miljökonsekvensbeskrivningen har kompletterats med ett nytt förslag på åtgärd om att inför projektering och byggnation undersöka hur ljuspåverkan på djurlivet, t.ex. fladdermöss, kan reduceras. Till exempel genom medvetna val av belysningsarmatur. Kommunen har goda erfarenheter från den typen av åtgärder i samband med det nyligen avslutade projektet för att utveckla Grenadjärsparken. Kommunen och exploitören tar med sig denna fråga till genomförandeskedet. Utöver detta har totalhöjden för område M nu sänkts med 6 meter, jämfört med samrådsförslaget. Kommunen anser inte att frågan om påverkan på spridningsvägar eller fladdermöss behöver undersökas mer under detaljplanarbetet.

13. Inför granskningen har den allmänna platsmarken inom planområdet utökats avsevärt, jämfört med samrådsförslaget. Kommunen kommer att ta över mark med värdefull natur både mot Magistratshagen och Grenadjärsparken åt väst samt längs Tinnerbäcken åt öst. Syftet är att långsiktigt skydda och utveckla natur- och rekreationsvärdena inom dessa områden. Flera av de gamla tallarna och andra värdefulla träd hamnar då på allmän plats. Kommunen har för avsikt att ta fram skötselplaner för samtliga naturområden inom allmän plats. De mindre områden natur som kommer att ligga kvar som kvartersmark skyddas genom bestämmelsen natur i plankartan.

Inför granskningen har gång- och cykelbanan som kopplar baksidan av södra entrén med Magistartshagen utretts vidare i förprojekteringen. Den kommer att behöva få en delvis ny sträckning i samband med att Hälsövägen sänks för att även i fortsättningen kunna ansluta till Hälsövägen. En kompletterande inmätning av skyddsvärda träd inom detta område har också gjorts inför granskningen. Förprojekteringen visar att det går att ändra sträckning på gång- och cykelbanan utan negativ påverkan på skyddsvärda träd. En skyddsvärd tall kan behöva särskild hänsyn vid anläggandet, men bedömningen är att påverkan kan undvikas genom försiktighetsåtgärder. Tallen är redan idag påverkad då den befintliga gång- och cykelbanan är placerad innanför trädkronans utbredning. Den nya sträckningen för gång- och cykelbanan hamnar inte närmare tallen än nuläget.

14. Inom detaljplanen har en avvägning gjorts där naturskyddsobjekt 6 med naturvärden tas bort för att möjliggöra för funktioner inom vården som har stora fördelar av att ligga inom område E. En mindre byggrätt för att bevara naturvärden inom området skulle försvåra betydligt för att skapa bra förutsättningar att bedriva en effektiv sjukvård. Inför beslut om granskning har område med begränsning av att bebygga marken (prickmark) mot naturområdet i söder utökats vilket säkerställer en större buffert mellan byggrätt och naturmark jämfört med samrådsförslaget. Det innebär dock inte att naturskyddsobjekt 6 kan skyddas eftersom en kvartersgata kommer att behöva anläggas här.
15. Inför granskningen har den allmänna platsmarken längs Tinnerbäcken utökats, se punkt 13 ovan, med syfte att långsiktigt bevara och utveckla natur- och rekreationsvärdena inom området. Kommunen avser att ta fram en skötselplan under 2022. Parallellt med detaljplanen driver kommunen ett projekt som syftar till att förhöja rekreationsvärden och säkerställa naturvärden inom området.
16. Kommunen har informerat exploatören om detta. Exploatören avser att ta fram en sådan plan för att hantera eventuell påverkan under byggtiden.

17. Noteras. Inför beslut om samråd togs en luftutredning fram för detaljplanen av IVL Svenska Miljöinstitutet. I den konstateras att skyways har en marginell påverkan på halterna i markplan. Dock kan större påverkan påvisas om en skyway har fler våningar som därmed påverkar omblandningen av luft i gaturummet. Dock berodde den främsta skillnaden i halter på skillnader i mängden trafik. Över den del av Garnisonsvägen och Sjukhusvägen där det största flödet av trafik kommer att vara möjliggörs endast för skyway som är totalt 6 meter i byggnadshöjd från undersida. Detaljplanen begränsar därmed möjligheten att bygga skyways i flera plan där trafikflödet är som störst i området.
18. Inför beslut om granskning har riskanalysen kompletterats med hänsyn till vilka mängder som transporteras och inte bara de som levereras till US. Denna komplettering har inte ändrat bedömningen av konsekvenserna och att detta utgör en acceptabel risk. Räddningstjänsten har varit med under planeringsprocessen.
19. Noteras.
20. Inför beslut om granskning har ansökan om dispens för biotopskydd skickats in. Där träd behöver tas bort och ersättas kan möjligheten att flytta de befintliga träden utredas. Dock är den preliminära bedömningen att flertalet av de befintliga träden är i sämre skick och att det kan vara mer lämpligt att plantera nya träd. Det finns gott om utrymme inom planområdet att ersätta varje nedtaget träd med minst ett nytt träd, antingen som ett nytt alléträd eller som ett solitärträd.
21. Planbeskrivningen har förtydligats avseende vattenverksamheter som ska anmälas eller tillståndsprövas enligt 11 kap 9§ miljöbalken. Informationen har även kommunicerats med exploitören.

Lantmäterimyndigheten

I plankartan beskriver bestämmelsen e1 00/00 vilken minsta yta som ska vara innergård och icke bebyggd mark samt minsta andel genomsläpplig mark inom egenskapsområdet. Det kan påpekas att denna bestämmelse medför att det kan vara problem att dela respektive egenskapsområde innan området är fullt utbyggt, det blir en slags indirekt fastighetsindelingsbestämmelse. Detta då det är svårt att bedöma om bestämmelsen uppfylls för respektive fastighet. Fastighetsbildning i användnings- och egenskapsgräns eller om det görs senare när området byggt ut blir inget problem.

I planbeskrivningen på sidan 80 nämns att fastigheten Exercisen 1 berörs av planen men det beskrivs inte vilka konsekvenser det medför för fastigheten eller varför den tas med.

Det är tydligt att med en karta och efterföljande tabell på sidorna 81-82 beskriva vilka fastigheter som avstår mark. Tror att när det gäller område 1 så är det inte Innerstaden 1:30 som avstår mark utan Innerstaden 1:5.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Det finns inga planer på att dela respektive egenskapsområden innan området är fullt utbyggt. Egenskapsbestämmelsen e1 00/00 har ändå justerats inför granskning så att den kan kopplas även till fastigheten och inte bara egenskapsområdet. För att detta ska vara möjligt har bestämmelseformuleringen

ändrats till att reglera vilken andel som ska utgöra innergårds och icke bebyggd mark. Andelen motsvarar den yta i kvadratmeter som angavs i samrådsförslaget.

Planbeskrivningen har kompletterats med vilka konsekvenser Exercisen 1 får till följd av planförslaget.

Beskrivningen av vilka fastigheter som avstår mark har justerats inför beslut om granskning.

Försvarsmakten

Försvarsmakten motsätter sig att detaljplanen medger höga objekt som överstiger 45 meter ovan mark.

Planområdet ligger inom stoppområde för höga objekt kring Malmens flottiljflygplats som är ett område av riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § miljöbalken. Inom stoppområdet riskerar höga objekt (högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse respektive högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse) att påtagligt skada riksintresset, då höga objekt inom detta område kan få stora negativa konsekvenser för Försvarsmaktens flygverksamhet. Med sammanhållen bebyggelse avses de områden som utgör tätort enligt Lantmäteriets översiktskarta 1:250 000. Aktuellt planområde ligger inom sammanhållen bebyggelse och således gäller 45 meter.

Detaljplanen reglerar höjder genom meter över nollplanet (plushöjder). Utöver den reglerade totalhöjden får enligt planbestämmelse olika anordningar uppföras ytterligare 9 meter. Det framgår inga markhöjder av plankartan, men framgår i planbeskrivningen att för en del av planen överstiger höjderna 45 meter ovan mark.

Försvarsmakten motsätter sig att detaljplanen medger höga objekt som överstiger 45 meter ovan mark då detta riskerar att påtagligt skada riksintresset Malmens flottiljflygplats. För att tydligare kunna utläsa höjderna ovan mark önskar Försvarsmakten att markhöjderna förtydligas i plankartan.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Inför beslut om granskning har kommunen fört dialog med Försvarsmakten och byggnadernas höjder har då diskuterats och förutsättningarna har förtydligats.

Det är endast inom område C som nya byggnader tillåts vara så höga att de kan närma sig 45 meter över mark. Förutsättningarna inom detta område framgår nu tydligare i planhandlingarna. Marken inom område C ligger i en sluttning med en höjdskillnad på upp till ca 8 meter från väst till öst. Det planeras för en enda sammanhängande byggnad inom området. Byggnadens höjd över marken går inte att beräkna exakt förrän i senare skede när markens projekterade höjd har fastställts. Kommunen bedömer dock att den nya byggnaden inom område C kan uppföras till den maximalt tillåtna höjden i planförslaget utan att överstiga 45 meter över medelmarknivån, beräknat utifrån medelvärdet av befintliga markhöjder i området. Detta är inklusive de 9 meter som i planförslaget tillåts för uppstickande föremål.

Informationen ovan har inarbetats i planbeskrivningen, se rubrik Riksintressen s.13 och rubrik Bebyggelsens höjd s. 21. Det har också lagts in illustrerade markhöjder i plankartan. Kommunen bedömer därmed att Försvarsmaktens synpunkter har tillgodosetts.

Statens geotekniska institut (SGI)

SGI noterar att det saknas geotekniskt underlag som verifierar den jordlagerbeskrivning som finns i de geotekniska utredningarna som har använts som underlag till detaljplanen.

SGI noterar även att de tidigare utförda geotekniska utredningarna är framtagna för en tidigare detaljplan. SGI ser behov av att en ny geotekniska utredning tas fram, som behandlar aktuellt planområde och geotekniska säkerhetsfrågor inom hela planområdet. Med hänvisning till 2 kap 4-5 PBL ska geotekniska aspekter såsom säkerhetsfrågor avseende skred, ras och erosion klarläggas i planskedet. Det behöver därför redovisas vilka förutsättningar som råder avseende släntstabiliteten och vilka markbelastningar eller markförändringar som kan tillåtas.

Inga resultat av de tidigare utförda geotekniska undersökningarna finns redovisade, som man hänvisar till i handling (7), vilket är en brist. SGI önskar därför att detta material redovisas i en ny geoteknisk handling. Underlaget bör ses över och kompletteras vid behov så att utredningen kan uppfylla detaljerad nivå enligt IEG rapport 4:2010 eller IEG rapport 6:2008.

I den senaste av de geotekniska utredningarna som tillhandahållits (7) har släntstabiliteten beräknats i två sektioner i anslutning till bäcken, med erhållna säkerhetsfaktorer av $F_c\phi=1,31$ respektive 1,39. Läget av sektionerna har inte markerats på plan varför det är svårt att bedöm sektionens relevans med hänsyn till tänkt ebbygelse och markgeometrier.

Eftersom det förekommer lera i anslutning till Tinnerbäcken bör beräkningar utföras odränerad och som en kombinerad analys. Det är viktigt att man värderar vilken säkerhetsfaktor som kan accepteras med hänsyn till gynnsamma och ogynnsamma faktorer. Det är också viktigt att man värderar hur erosion situationen ser ut längs Tinnerbäcken och om åtgärder behöver vidtas för att släntstabiliteten inte ska bli otillfredställande inom och i anslutning till planområdet.

Sammanfattningsvis ser SGI från geoteknisk säkerhetssynvinkel att områdets stabilitet behöver klarläggas i det fortsatta planarbetet. Krävs det åtgärder eller restriktioner ska dessa på ett plantekniskt godtagbart sätt säkerställas i planen.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Inför beslut om granskning har en ny geoteknisk utredning tagits fram. Sammanfattningsvis så konstateras i utredningen att i slänterna närmast Tinnerbäcken är stabiliteten tillfredställande för nuvarande förhållanden förutom för enstaka små ytliga glidytor i slänten. Nya byggnader kräver att eventuella ytligt grundlagda hus placeras minst 3 meter in från släntkrönet för att stabiliteten ska vara tillfredställande. För byggnader som planeras att uppföras närmare släntkrön samt planeras att utföras med ytlig plattgrundläggning finns en ökad risk för bärighetsbrott mot slänt. Därmed kan alternativ grundläggning bli aktuellt, när laster har bestämts samt kontroll mot bärighetsbrott och stabilitet utförts. Även högre byggnader kan komma att kräva pålning.

Det konstateras i utredningen att inom framförallt norra området av Tinnerbäcken (Hus 830 och norrut) är släntstabiliteten något låg för ytliga glidytor som går i de branda slänterna mot Tinnerbäcken. Här är det extra viktigt att skydda och förhindra erosion. Erosionsinventeringen bedömde att erosionsaktivitet är obefintlig i den nordligaste delen (punkt 1-3) och uppgår till ringa/måttlig i de centrala och sydligare delarna (punkt 4-8) i det aktuella området. Inför granskningen har en planbestämmelse om utformning av allmän plats lagts till som reglerar att erosionsskydd ska finnas i slänten i form av vegetation eller på annat

sätt såsom krossmaterial. Krossmaterial skulle kunna bli aktuellt för att säkra dagvattenutlopp i slänten.

Luftfartsverket

Luftfartsverket har inget att erinera mot detaljplanen.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Noteras.

Trafikverket

Den aktuella detaljplanen berör Linköpings flygplats som Trafikverket pekat ut som ett riksintresse för kommunikationer enligt 3 kapitlet 8 § Miljöbalken. Trafikverket förutsätter att detaljplanen samråds med Linköpings flygplats så att det säkerställs att riksintresset inte påverkas negativt. I övrigt har Trafikverket inget att erinra.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Kommunen har samrått förslaget med Linköpings flygplats.

Polismyndigheten, Region Öst

Polismyndigheten genom polisregion Öst anser att den analys som gjorts över brott och trygghet i planeringen är bra. Det är viktigt som planen beskriver att det tas hänsyn till den brottsförebyggande- och trygghetsskapandeaspekten genom genomtänkt utformning av fasader, att entréer inte görs brottsalstrande och att belysningen utformas ur ett trygghetsperspektiv. En ökad fysisk närvaro av personer och fria siktvägar ökar också upplevelsen av trygghet på ett bra sätt enligt polismyndigheten.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Noteras.

Region Östergötland

Region Östergötland konstaterar att planförslaget, är förenligt med den kommunala översiktliga planeringen, som också ansluter till rekommendationer om funktionell region, en ändamålsenlig infrastruktur och hållbart resande samt en hållbar bebyggelseutveckling i enlighet med strukturbild för Östergötland.

Ur ett hälso- och sjukvårdsperspektiv är arbetet med detaljplanen en del av fastighetsutvecklingsplanen för universitetssjukhuset. Region Östergötland (regionfastigheter) är beställare av den fastighetsutvecklingsplan för Innerstaden 1:30 där representanter från regionfastigheter, byggprojekt, Linköpings universitet och vårdverksamheten deltagit i arbetet. Ett av detaljplanens tydligaste syften är att säkerställa den långsiktiga utvecklingen av universitetssjukhuset ur ett fastighetsperspektiv, bl.a. genom att säkerställa nödvändiga byggrätter.

Ur ett kollektivtrafikperspektiv så omfattar planen en av länets viktigaste målpunkter. Sjukhusvägen inrymmer stora delar av Linköpings

kollektivtrafikförsörjning som ett led i att trafikförsörja universitetssjukhuset på bästa sätt. Samtidigt medför det en sårbarhet i samband med om och tillbyggnader av sjukhuset om inte framkomligheten säkras även under byggtid. Region Östergötland ser att planen utformats för såväl dagens behov av kollektivtrafik som för en förväntad ökning av kollektivtrafiken som den fortsatta utbyggnaden av sjukhuset medför. Planen möjliggör även för ändringar av trafikslag om behov av detta skulle uppstå, t.ex. möjlighet att utveckla med spårväg om det kollektiva resandet skulle motivera en sådan förändring över tid.

Under processen med att ta fram detaljplanen har Region Östergötlands behov av och förmåga att agera samordnat utifrån dessa två perspektiv utvecklats. Det innebär även fragmenta utmaningar att internt väga samman kollektivtrafikens behov av framkomlighet till och genom området, och vårdverksamhetens utvecklingsbehov, en verksamhet som i flera fall är känslig för yttre störningar, t.ex. i form av markvibrationer. Region Östergötland har varit fullt involverade i arbetet med detaljplanen och bedömer att planförslaget är en bra grund för fortsatt arbete med US-området utifrån båda perspektiven.

Planens långsiktiga genomförande när det kommer till fastighetsutveckling, och de stora strukturerande åtgärderna, är självklart i fokus. Planen lyfter samtidigt, på ett bra sätt, de brister som finns inom området idag, t.ex. vad gäller grönstruktur och upplevd otrygghet inom vissa delar. Region Östergötland arbetar kontinuerligt med bl.a. utemiljöerna i området och flertalet åtgärder är i sig inte beroende av detaljplanearbete. Samtidigt är det positivt att betydelsen av goda och omsorgsfullt gestaltade miljöer lyfts i detta sammanhang. Ur ett medborgarperspektiv är det viktigt att US-området upplevs som tryggt och välkomnande för såväl arbetstagare som besökare.

Detaljplanen har tagits fram i nära samarbete mellan Linköpings kommun och Region Östergötland. Från Region Östergötland har medverkan skett från regionfastigheter såväl som från Östgötatrafiken (representant för kollektivtrafikmyndigheten). Metoden vid framtagande av planen har präglats av öppenhet och med en bred förankring, något som bedöms mycket positivt och bör vara vägledande för framtagande av andra planer med liknande komplexa frågeställningar. Planarbetet upplevs också ha fått ta den tid som behövs och arbetet har grundlagts med t.ex. bra utredningsunderlag och trafiksimuleringar för optimering av trafiklösningar.

Vid fortsatt arbete önskar Region Östergötland att även om initiering om byggperioder sker genom Region Östergötland, så bör vikten av tidig samplanering av genomförandet belysas redan i detaljplanen. Inför varje etapp som avses startas upp bör samplanering ske. Framkomligheten för kollektivtrafiken behöver fortsatt vara hög även under kommande byggperioder för att undvika långsiktiga negativa effekter av ändrade resandemönster. Genom den strategi som under lång tid legat till grund för uppbyggnaden av kollektivtrafikförsörjningen till och från sjukhuset och stadsdelar norr samt söder om sjukhuset, tydliggörs att nära samverkan under genomförandefasen är lika viktig som den varit under framtagande av detaljplanen i sig. Även godstrafiken till området är central att säkerställa i det fortsatta arbetet. Region Östergötland ser fram emot fortsatt mycket god samverkan med ingående parter för att utveckla US-området, inom planprocessen, i och i anslutning till planområdet, och i den kommande, mycket långsiktiga, genomförandefasen.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Stadsplaneringsavdelningen anser också att detaljplanen kommer att utgöra en bra grund för genomförandefasen som tar vid. Genom detaljplanen säkerställs möjligheter för den långsiktiga utvecklingen av US.

I fortsatt arbete ska samplanering inom Region Östergötland, med kommunen och andra berörda aktörer ske för att säkerställa sjukhusverksamheterna funktion och kollektivtrafiken framkomlighet även under byggtiderna. (se över svaret)

Kommunala nämnder/kontor och bolag etc. Andra kommuner

Räddningstjänsten Östra Götaland

Räddningstjänsten i Östra Götaland framhåller att då sjukhus vid ny och ombyggnation kräver installation av automatisk vattensprinkler anläggning bör det utredas i vilken omfattning en sådan anläggning kan anslutas till det befintliga Va-systemet eller om vattenförsörjningen som krävs ska säkerställas med magasinering inom fastigheten. Det senare kan behöva säkerställas så att det omfattas av lämplig planbestämmelse och att placering av exempelvis bassäng, magasin eller cistern går att genomföra.

Det behöver anordnas brandpostsystem inom området som säkerställer tillgången på brandvattenförsörjning åt räddningstjänsten i händelse av brand. Befintligt system på fastigheten ägs och driftas av Region Östergötland. En utbyggnad av systemet så att det omfattar de nytillkomna delarna bör säkerställas i detaljplaneskedet så att korrekt dimensioneringen av flöden kan säkerställas i ett tidigt skede.

Räddningstjänsten ser mycket positivt på den goda tillgängligheten runt nytillkommen bebyggelse då det underlättar vår insats genom att säkerställa tillgång till angreppsvägar runt om hela byggnader samt ökar vår möjlighet att bedriva utvändiga insatser från exempelvis höjdfordon. Den medför också så vitt vi kan bedöma att angreppsvägar kan nå inom 50 meter eftersom att vi har möjlighet att köra runt hela huskropparna.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Detaljplanen ger goda möjligheter för tekniska anläggningar för magasinering av vatten till sprinklersystemen, genom att kvartersmarken också planläggs med användningen E1 – tekniska anläggningar. Region Östergötland är medvetna om behovet av sprinklersystem och utbyggnad av brandpostsystem. US har två av varandra oberoende vatten-matningar. En matning kan förse hela sjukhuset om den ena skulle falla. Brandpostsystemet kompletteras i samband med framtida byggnation.

Tekniska Verken i Linköping AB, Avfall och återvinning

Tekniska verken i Linköping Avfall och återvinning framhåller att det ställs allt högre krav på avfallshämtarnas arbetsmiljö och framkomligheten för dessa fordon. Det är också viktigt för medtrafikanter och de boendes säkerhet att avfallshämtningen blir säker och funktionell.

Tekniska verken ser positivt på att Renhållningsordningen 2006, avfallsplan och lokala föreskrifter för avfallshantering, antagna av kommunfullmäktige oktober 2011 och Handbok för avfallsutrymmen, riktlinjer för utformning av avfallsutrymmen vid ny- och ombyggnation, Avfall Sverige används vid avfallshantering och utformning av vägar vändplaner osv. Det eftersom det kommer att underlätta avfallshämtningen.

Tekniska Verken har bifogat en lista med de riktlinjer som de arbetar efter.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Noteras.

Tekniska Verken i Linköping AB, Vatten och avlopp

Tekniska verken önskar förtydligande om dimensionerna av nya dagvattenledningar på sid 62 i planbeskrivningen. Tekniska verken antar att dagvattenledningarna ska dimensioneras för ett 10-års regn inom fylld ledning och inte ett 20-års regn.

I synpunkterna ges förslag på hur planbeskrivningen kan justeras under rubriken Vatten och avlopp på sidorna 72-73 med information om befintligt ledningsnät.

Tekniska verken framför även att u-område för nytt läge av huvudvattenledning borde regleras in i plankartan

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Dagvattenutredningen och planbeskrivningen har förtydligats med att ledningar ska dimensioneras för 10-års regn i fylld ledning och 30-års regn i trycklinje i marknivå (med klimatfaktor 1,25).

Beskrivningen av nuläget och befintliga ledningsnät i planbeskrivningen har ändrats i enlighet med de framförda synpunkterna.

Inför granskningen har plankartan uppdaterats med mark som inte får bebyggas (prickmark) och ledningsrättsbestämmelse (u) för det nya läget för vattenledning söder om område E.

Boxholms kommun, Kommunstyrelsen

Boxholms kommuns kommunstyrelse beslutar att inte lämna synpunkter eller förslag på förändringar.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar: Noteras.

Norrköpings kommun, Samhällsbyggnadskontoret

Norrköpings kommun ser positivt på detaljplaneförslaget som möjliggör att regionens sjukvård, forskning och utbildning ges goda förutsättningar att utvecklas. Planen följer de övergripande strukturer som finns i gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping. Det framhålls även som bra att krav ställs på arkitektur. Detta är en gemensam angelägenhet för de östgötska kommunerna. Nivån på det offentliga byggandet behöver förstärkas generellt och

därför är planens kopplingar till arkitekturprogrammet viktiga. Detaljplanen tar stor hänsyn till omgivningen som exempelvis Kasernhöjdens bebyggelse avseende bland annat höjder. I det långsiktiga perspektivet och med framtida troliga krav på ytterligare expansion kan den hänsynen vara något överdriven. Regionen växer och då måste även Linköping anamma en större skala i de angelägenheter som berör hela regionen.

Universitetssjukhusets roll som regional nod och angelägenhet gör tillgängligheten allt viktigare för hela regionen som ett mellankommunalt intresse. Detaljplanen borde därför tydligare beskriva hur den regionala tillgängligheten med kollektivtrafik och bil ska fungera även utanför själva sjukhusområdet. Utöver att vara en regional målpunkt för patienter och deras anhöriga så är Universitetssjukhuset också en viktig del i en regional arbetsmarknad som regionens största enskilda arbetsplats. Hur anställda kommer att nå sin arbetsplats i framtiden bör beskrivas bättre. Speciellt tillgängligheten med kollektivtrafik och bil utanför sjukhusområdet. Det bör även beskrivas bättre hur personal, patienter, anhöriga och studenter når Universitetssjukhuset från framtida resecentrum och från E4:an eller med buss.

Den mer lokala aspekten med en vilja till bättre orienterbarhet är dock bra och välkomnas. Mötet med norra entrén kan bli bättre vilket också planförslaget beskriver. En ny framtida södra entré bör ta hänsyn till regional trafik och följa ambitionerna för norra entrén.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Den regionala tillgängligheten till Universitetssjukhuset är mycket viktig för kommunen. US ligger relativt centralt beläget och går att nå enkelt via många olika färdmedel. I kommunens översiktsplan framgår att de viktiga tillfartsvägarna ska vara prioriterade även framöver, vilket ger en bibehållen och stärkt tillgänglighet till US. I översiktsplan för staden Linköping är Garnisonsvägen/Regementsgatan utpekad som både regionalt stomlinjestråk och högkvalitativt kollektivtrafikstråk (Link-link). I den nya trafikplanen för Linköpings innerstad, ett tillägg till översiktsplanen som varit på utställning under hösten 2021, pekas Sjukhusvägen ut som stomlinjestråk för kollektivtrafiken. Lasarettsgatan är utpekad som del av huvudbilvägnätet. Planförslaget är i linje med intentionerna i översiktsplanen och i plankartan avsätts det utrymme som krävs för de allmänna gatorna för att kunna erbjuda en god tillgänglighet även i framtiden. Planbeskrivningen har kompletterats med mer information om det pågående arbetet med den nya trafikplanen.

Söderköpings kommun, Kommunstyrelsen

Söderköpings kommun ser positivt på den utveckling som planförslaget möjliggör. Universitetssjukhuset har en regional betydelse som även kommer Söderköpings kommuninvånare till del. Ur Söderköpings perspektiv är därför den regionala tillgängligheten viktig.

Söderköpings kommun framhåller även att orienterbarheten för sällanbesökare är avgörande för att undvika förvirring och osäkerhet för individerna men också för att skapa bra flöden inom sjukhusområdet. De stadsbyggnadsprinciper som presenteras i planförslaget ökar orienterbarheten i ett långsiktigt perspektiv, vilket är positivt.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Den regionala tillgängligheten till Universitetssjukhuset är mycket viktig för kommunen. Se svar till yttrandet från Norrköpings kommun.

Orienterbarheten är också viktig, vilket planförslaget skapar goda förutsättningar för, även om det inte regleras i detalj hur områdena på kvartersmark ska utformas. Region Östergötland har ett kontinuerligt arbete för att skapa ett lätt orienterat sjukhus både invändigt och utvändigt. Successiva anpassningar sker vid ny- och ombyggnation.

Ödeshögs kommun, Kommunstyrelsen

Ödeshögs kommun är mycket positiva till att Linköpings kommun ser vikten av den regionala funktionen som universitetssjukhuset utgör och att regionens alla kommuner fått samrådshandlingarna på remiss.

Ödeshögs kommun har inga synpunkter på detaljnivå utan har koncentrerat sig till stadsbyggnadsprinciper utifrån den regionala aspekten. Ödeshögs kommun ställer sig positiva till detaljplanens syfte att öka universitetssjukhuset möjligheter att utvecklas mot en mer hållbar och gestaltad miljö. Ödeshög håller med om att det övergripande syftet ”att skapa ett funktionellt, tryggt, tydligt, tillgängligt, framkomligt och grönt sjukhusområde” kan underlätta en sjukhusvistelse, tillfrisknande eller ett besök. Att integrera sjukhuset mer i staden och främja de hållbara resorna gynnar alla och framförallt för de som dagligen/nattligen arbetar på sjukhuset.

Kommunen önskar att man i stadsbyggnadsprinciperna – under rubriken Trafik, huvudstråk, torg, parker – lägger till att den regionala tillgänglighet och tydligheten till universitetssjukhuset är lika viktigt som att integrera universitetssjukhuset i staden.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Den regionala tillgängligheten till Universitetssjukhuset är mycket viktig för kommunen. Se svar till yttrandet från Norrköpings kommun.

Samtliga huvudstråk för bil- och kollektivtrafik ligger inom allmän plats. Därmed har kommunen möjlighet att säkerställa att stråken även framöver har den utformning som krävs för en god regional tillgänglighet. Detta är viktigt för kommunen oavsett om det nämns i stadsbyggnadsprinciperna. Dessa har dock kompletterats för att ytterligare förtydliga vikten av den regionala tillgängligheten.

Företag, organisationer och föreningar

Linköpings Universitet (LiU)

Linköpings universitet har inga synpunkter att lämna i ärendet.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar: Noteras.

Bostadsrättsföreningen Brigaden

Bostadsrättsföreningen Brigaden framhåller att det i dagsläget är flera boende inom Exercisen 1 som störs av buller från trafiken på bussgatan mellan Södra entrén och Regementsgatan. Föreningen är kritisk till att trafiken flyttas närmare bostadshuset Garnisonsvägen 10–12, och värnar om att riktvärdena för buller inte får överskridas vare sig inomhus eller utomhus.

Bostadsrättsföreningen önskar att störande strålkastare från bussgata och parkeringshus undviks i kommande utbyggnad. Körytor önskas skärmas av för att inte lysa in i lägenheterna. Höjdskillnaderna gör att fordon på bussgatan och i det föreslagna parkeringshuset (område E) hamnar högt upp i förhållande till bostadslägenheterna på Garnisonsvägen 10–12.

Bostadsrättsföreningen önskar att man i planen förtydligar att föreningens fastighet är privat tomtmark, som ej avses ingå i allmänna grönytor.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

I planbeskrivningen under rubriken Trafikbuller beskrivs påverkan i form av buller. Det finns även att läsa i Miljökonsekvensbeskrivningen. Här finns även kartor till bullerberäkningarna. Där står bland annat att då utbyggnaden inom området kommer ske under lång tid har beräkningar utförts på tre scenarier; från nuläge år 2020, till delvis utbyggt år 2025 och med fullt utbyggt US år 2040. Beräkningsresultaten visar att de ekvivalenta ljudnivåerna vid de befintliga bostäderna längs Garnisonsvägen ökar med som mest 1 dB i framtiden. Några byggnader inom kvarteret Ekkällan och kvarteret Exercisen 1 får med anledning av detta ekvivalenta ljudnivåer som överskrider riktvärdet 55 dBA (som är riktvärdet för bostäder utomhus). Samtliga bostäder bedöms dock uppfylla riktvärdena inomhus, 30 dBA ekvivalent respektive 45 dBA maximal ljudnivå, med normalt underhållna fönster. Bostädernas balkonger och uteplatser mot Garnisonsvägen får ej någon ökad maximal ljudnivå i framtidsscenerierna. Balkonger inom kvarteret Ekkällan har dock ljudnivåer över 70 dBA även i nuläget. Likt gällande detaljplan, föreslås att bussgatan upp mot Garnisonen, Regementsgatan rätas upp för en bättre framkomlighet och anslutning mellan hållplats och kollektivtrafikstråk. Förändringen medför visst ökat buller för närboende i kvarteret Exercisen med som mest ca 3-4 dBA. Dock är ljudnivån vid närliggande byggnad under riktvärdet 55 dBA ekvivalent respektive 70 dBA maximal ljudnivå. Östgötatrafiken har även påbörjat en omställning till eldrift för stadstrafikens bussar, vilket medför både minskat utsläpp och buller från bussarna i framtiden (utförd bullerberäkning har inte tagit hänsyn till elbussar).

Det skulle förmodligen krävas en avskärmande skärm eller tät växtlighet för att helt avhjälpa eventuellt problem med störande strålkastare från gatan. Båda dessa åtgärder kan ha en stor negativ påverkan på stadsbilden. Kommunen anser att risken för problem med störande strålkastare får anses acceptabel då det ställs mot fördelarna med åtgärderna i planförslaget.

När det gäller risken för störande strålkastare från parkeringsgaraget så har planbeskrivningen kompletterats med text om detta under rubriken Parkering och angöring. Inför byggnation av parkeringshus i planområdet ska risken för störande strålkastarljus in i närliggande bostadshus tas i beaktande. Åtgärder som minimerar störningarna ska undersökas.

I figur 36 i planbeskrivningen har det förtydligats att de ytor som redovisas är allmänt tillgängliga, med undantag för mindre ytor på privata fastigheter.

Privatpersoner

Privatperson 1

Privatperson beklagar rivningen av det gamla barnsjukhuset. Det beskrivs som sorgligt att byggnadens kulturhistoriska värde inte värderas så att det kan vara kvar.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Noteras.

Privatperson 2

Privatperson anser att det är ett bra detaljplaneförslag och tillstyrker förslaget i helhet. Att bygga ut Universitetssjukhuset är viktigt. Privatperson anser att fyra eller fler parkeringshus ska byggas under byggrätterna för vård. Det är viktigt med miljövänliga alternativ såsom laddstolpar för eldrivna fordon och laddhybrider.

Privatperson anser också att en ny helikopterplatta ska ordnas inom området när den befintliga tas bort.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Parkeringshus kommer att byggas etappvis i takt med att området byggs ut för att tillgodose parkeringsbehovet. Detaljplanen innebär inget hinder för att sätta upp laddstolpar, men det är inget som hanteras i detaljplanen. Region Östergötland ser över behov vid utbyggnad. Den gamla helikopterplattan i marknivå är inte längre i bruk. En ny helikopterplatta på sjukhusbyggnadens tak har redan ersatt den gamla. Denna helikopterplatta kommer att finnas kvar.

Privatperson 3

Privatperson anser att den nya bebyggelsen som redovisas i planhandlingarna ser tråkiga ut och inte kommer att bidra till en levande stadsmiljö. Privatperson efterfrågar att ny bebyggelse får en mer klassisk karaktär.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Utformningen av byggnadernas fasader regleras inte i detaljplanen i detta fall eftersom den syftar till att utgöra en flexibel detaljplan. I planhandlingarna redovisas endast volymer för att visa på omfattning och höjder. Ny bebyggelses utformning kommer att bevakas vid bygglovsskedet. I stadsbyggnadsprinciperna, som ska vara vägledande vid bygglovsskedet, framhålls att bebyggelsen ska byggas i material som är hållbara ur ett miljö- och livscykelperspektiv. Materialen ska åldras vackert. Volymer och fasader ska vara omväxlande och uttrycksfulla för att inte upplevas monotona, för stora och sammanhängande. Bebyggelsens skala och gestaltning ska anpassas till omgivningen, till gatans bredd och trappas ner mot primära stråk och öppnas upp mot omgivande naturmiljöer.

Privatperson 4

Privatperson anser att ett utmärkt detaljplanearbete har gjorts. Dock anses trafiksituationen behöva studeras ytterligare. Framförallt Lasarettsgatan och Djurgårdsgatan. Trafiken har ökat när Drottninggatan inte är framkomlig. Därtill har bussarna blivit fler och längre vilket medför problem vid trafikljusen mot St Larsgatan bland annat. Privatperson bedömer att trafikflödena kommer att öka

betydligt till följd av sjukhusets utveckling. Därav kommer ambulans och polis få svårigheter att ta sig fram.

Privatperson anser att parkeringsmöjligheterna behöver ses över eftersom antaganden som gjorts att anställda inte skulle använda bil i samma utsträckning inte är trovärdigt. Fler besökare och anställda kommer att generera mer trafik och behov av parkeringsplatser.

Det är bra att en ny gång- och cykelvägen anläggs längs med Tinnerbäcken, men den behöver ha tillräcklig bredd för att cyklister väljer den istället för Bäckvägen. Bäckvägen anses vara farlig eftersom den är för smal och cyklisterna där har för höga hastigheter. Privatperson yrkar att för de fall där cyklister inte kommer att använda den nya vägen i tillräcklig utsträckning måste alternativet vara att Bäckvägen endast får användas av gående.

Privatperson anser att det är oklart hur gatan i nuvarande Sandbäcksgatans förlängning söderut inom sjukhusområdet ska ansluta. Även användning och trafikvolym där behöver preciseras.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Stadsplaneringsavdelningen bedömer att trafiksituationen på Lasarettsgatan och Djurgårdsgatan inte behöver studeras ytterligare inom ramen för detaljplanen. Planen för båda gatorna är att öka utrymmet för fotgängare, cyklister och kollektivtrafik, vilket kommer att innebära att biltrafiken behöver minska. Linköpings kommun har tagit fram en Trafikplan för Linköpings innerstad som varit på utställning juni-september 2021, där den övergripande inriktningen är att öka andelen gående, cyklister och kollektivtrafikresenärer av det totala antalet resor. För att nå denna färdmedelsförändring krävs åtgärder som ökar attraktiviteten i att gå, cykla och åka kollektivt. En sådan åtgärd är att bygga om huvudgatorna innanför den yttre ringleden till stadsgator.

Behovet av parkeringsplatser utgår från kommunens gällande parkeringspolicy. Det bevakas och säkerställs i bygglovsskedet.

Gång- och cykelvägen som en förlängning av Sandbäcksgatan längs med Tinnerbäcken kommer att ha en bredd och utformning som gör att den kommer att upplevas som ett gent och välkomnande gång- och cykelstråk. Den kommer att utformas så att genomcyklade ska välja det stråket framför Sjukhusvägen. Bäckvägen berörs inte av denna detaljplan.

Sandbäcksgatans förlängning söderut kommer att ansluta dels via Eklyckegatan och dels via Ekhultsgatan.

Framkomligheten för utryckningstrafik såsom ambulans och polis kommer inte begränsas till följd av planförslaget. De har företräde vid utryckning. Både Lasarettsgatan och Djurgårdsgatan har utformning och gatubredd som möjliggör framkomlighet för utryckningsfordon trots eventuella köbildningar.

Privatperson 5

Cykel- och gångvägen som i dagsläget går från Stigsbergsgatan, förbi södra entrén och vidare upp mot Hälsövägen för att ansluta till cykelvägen vid Magistratshagen och vidare mot T1 framhålls som en viktig koppling. Andra gång- och cykelkopplingar som beskrivs i detaljplanen anses inte vara lika snabba enligt privatpersonen. Att ta bort kopplingen beskrivs därför som negativt. Privatperson yrkar på att sträckningen behålls. Viss förändring accepteras såsom att delvis dra sträckningen genom en tunnel vid markplan genom södra entrébyggnaden.

Tunneln föreslås göras tillräckligt bred så den släpper igenom ljus och komplettera med belysning så det är möjligt att plantera växter där.

Gång- och cykelsträckningen som finns där idag beskrivs upplevas som mörk och skum på kväll- och nattid. Belysningen föreslås avhjälpa otryggheten.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Under arbetet med planförslaget har möjligheten att ha kvar den befintliga kopplingen från Stigbergsgatan till Magistratshagen. Hela sjukhuset är förbundet med kulvertar i tre plan under mark. Detta gör att en tunnel under södra entrén inte är möjlig utan att i så fall kapa kopplingen för gods, sängar och media mellan huvudblocket idag och de nya kvarteren. Att tillskapa en tunnel genom södra entrén anses därmed inte vara möjlig.

För cyklister och fotgängare som ska röra sig mellan Eskadern, Coop Lägerhyddan och ICA Matbiten och Ekkällan kommer en gång- och cykelväg att finnas via Garnisonsvägen, mellan områdena F, G, M och N och vidare genom Magistratshagen.

Inför beslut om granskning har miljön i anslutning till Hälsovägen studerats och åtgärder har tagits fram och beskrivits i planbeskrivningen för att bidra till att området ska upplevas tryggare för de som rör sig där. Exakt utformning bestäms i samband med att Hälsovägen byggs om.

Privatperson 6

Enligt privatperson skapar miljön inom US en upplevelse av förvirring och ängslan på grund av den bristande orienterbarhet som finns inom området. Privatperson framför misstro att ytterligare grönska inom området ska göra situationen bättre. Denne anser att buskage och träd genererar skräpighet, tar bort ljus och vy och skapar ovilja att vistas utomhus. Eftersom US är omgivet av park/grönområde på alla håll och att det gröna endast existerar maj-oktober borde kommunen och Regionen istället satsa på vackra platser, torg, konst och ljusdesign inom området snarare än mer grönska.

Framförallt område C beskrivs som otillgängligt idag pga höjdskillnader och dålig orienterbarhet. Privatperson önskar att tillgängligheten till området stärks i samband med ny bebyggelse. Exempelvis föreslås byggnaden få tydliga entréer direkt mot trottoar på omgivande gator och att parkerna på båda sidor utformas med en urban karaktär av gröna torg istället för parker, så att alla känner sig välkomna att vistas där.

Även norra entrén till US område beskrivs som otydligt. Torget beskrivs som en motortrafikkarusell med otrivsamt vistelse för gående. Att återuppföra äldre byggnader mot Lasarettsgatan beskrivs som bra, men vikten av att entréparken blir urbant gestaltat med en tydlig orienterbarhet framhålls som viktigt.

Södra entrén beskrivs som ful, kaotisk och intetsägande i dagsläget. Områdena F, G och H i planförslaget framhålls anses ha en bra placering och skapa en tydlig struktur i södra delen av området. Speciellt framhålls den nya södra entrén som en av planförslagets bästa delar. Det eftersom det möjliggör för en ny ankomst- och informationshall som är ljus, rymlig och tydlig med en fantastisk plats utanför.

Privatperson vill speciellt framhålla vikten av att det finns breda trottoarer inom hela området. Det ska finnas stenbelagda ytor att gå på, speciellt på huvudstråket genom området. Separerad gång- och cykelväg önskas på båda sidor av vägen längs med hela stråket.

Privatperson anser att planförslaget innebär att US-området kommer att bli isolerat och segregerat. Speciellt södra delen av planområdet kritiserar för att utgöra en barriär mellan US och Garnisonsområdet. Barriären utgörs av parkeringsgaragen och naturområdet som blir kvar. Privatperson föreslår att parkeringen som sker på kaserngårdarna inom Garnisonen hade kunnat samordnas inom garagen som planeras inom US.

Strukturerna skapar miljöer som bygger på att ta sig fram med bil och förvirring för de som rör sig i området. Kritik riktas mot att besökande inom US hänvisas till "inomhuslabrynter" när de ska ta sig fram inom området istället för att röra sig utomhus. Privatperson framhåller att: "den gående människan bör sättas i centrum".

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Regionen och kommunens vision och mål för utveckling av offentliga parker, torg, platser och gaturum inom US är att grönska och vegetation ska utformas så att det bidrar till en välkomnande miljö och bidra till att underlätta orienterbarheten inom området. Det finns höjdskillnader inom området där parker planeras, exempelvis vid område C. Höjdskillnaderna kommer dock att hanteras genom att trappor, ramper och viloplan utformas så att parkerna kommer att kunna nyttjas av alla besökande och personal inom området.

Tanken är också att genom att skapa mer rum för grönska, rekreation, fotgängare och cyklister inom området så kommer upplevelsen av att området domineras av motorburen trafik att minska.

Det kommer att finnas väl tilltagna ytor för fotgängare och cyklister att ta sig fram. Ytorna ska utformas och gestaltas på ett sätt som gör området tillgängligt och orienterbart.

US kommer att kopplas samman med omkringliggande områden genom gång- och cykelvägar genom grönområdena. Samordning av parkeringsplatser med Garnisonen är inte en del av planarbetet för US. Ett nytt planarbete för delar av Garnisonsområdet har påbörjats och där kommer parkering att vara en av frågorna som ska utredas.

Region Östergötland har ett kontinuerligt arbete för att skapa ett lättorienterat sjukhus både invändigt och utvändigt. Successiva anpassningar sker vid ny- och ombyggnation.

Privatperson 7

Privatperson jobbar inom US och framhåller en oro för en begränsad möjlighet att parkera inom området och att avståndet mellan parkeringshuset och delar inom US är för långt. Privatperson framhåller att många som arbetar på US inte har möjlighet att åka kommunalt då de bor utanför Linköping och förbindelserna inte är optimala. De är därmed beroende av att ta sig dit med bil. Hon framför även att det är många patienter som är gamla, sjuka och inte orkar så mycket. De kommer också ofta med bil och de kan ha svårt att gå den långa vägen från parkeringshuset in till sjukhuset. Frågan ställs om det planeras det någon slags transport som minibuss eller liknande för att transportera folk från parkeringen in till huvudblocket.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Parkeringshuset kommer att kopplas samman med kvarter G via en skyway (förbindelsegång ovan mark) och kulvert så det är möjligt att ta sig torrskodd från Kvarter E till kvarter G och sen vidare inne i sjukhuset. Det finns även möjlighet att hämta och lämna personer i direkt anslutning till entrén. En dedikerad transport mellan parkering och huvudblocket är inte utrett i detta skede men detaljplanen hindrar inte att en sådan koppling skulle kunna göras.

Privatperson 8 och 9

Boende på Garnisonsvägen, anser att det inte är lämpligt att sträckan för busstrafiken ska ligga intill bostäderna på denna väg. Boende framhåller att påverkan av buller på närboende inte behandlas inom detaljplanen. Det finns en rädsla för att fler fasader inom området kommer att bidra till att bullernivåerna ökar. Bussgatan önskas ligga kvar i dagens läge eller dras genom parkeringshuset.

Boende framhåller en oro för att deras lägenhetsbyggnad kommer att påverkas negativt av sprängningar till följd av planerad bebyggelse. Byggnaden skakade när område D skulle bebyggas.

Boende framför att det är viktigt att det går att ta sig till fots och cykel genom området på flera ställe. Gång- och cykelkopplingen mellan via södra entrén önskas vara kvar då flera använder den för att exempelvis handla mat på Coop Lägerhyddan och anläggningarna i Magistratshagen.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Angående buller, se kommentar till Bostadsrättsförening Brigadens synpunkter.

Vid byggnation kommer Region Östergötland att ha ansvar för att omkringliggande bebyggelse inte kommer att påverkas negativt. Inför sprängning görs inventering och riskanalys. Underbyggnation monteras vibrationsmätare. Det kommer att finnas en kontaktperson vid frågor.

Angående gång- och cykelkoppling genom södra entrén, se kommentar till Privatperson 5:s synpunkter.

Privatperson 10 och 11

Boende på Stigsbergsgatan anser att planerad bebyggelse inom område C som redovisas i 3D-modellen i planhandlingarna anses medföra stor olägenhet för kringboende. Boende är oroliga för att den presenterade byggnaden i 3d-modellen för område C kommer att bli alltför dominerande gentemot sin fastighet och övrig bebyggelse i västra delen av Ramshäll. Boende önskar att område C utvecklas likt som område Ds östra delar har anpassats till omgivande bebyggelse, både vad gäller byggnadshöjd, gestaltning av byggnader och avstånd till Ramshäll bebyggelse. Således måste planerad bebyggelse i område Cs östra delar i anslutning till Tinnerbäcksravinen vara betydligt lägre.

Följande ytterligare negativa konsekvenser framhålls pga. de höjder som detaljplanen medger i område C är: skuggning av boendes fastighet och förlorande av eftermiddagssol, ökad insyn från sjukhuset, störande ljus från sjukhusfasad och störande ljud från sjukhusbyggnad. Boende framför även en oro för att bebyggelsen i område C kommer att skugga Tinnerbäcksravinen. Samtliga träd inom US område mot Tinnerbäcksravinen önskas skyddas vid utbyggnad av området eftersom det tar många år för nya träd att bli lika stora som de befintliga.

Område C anses bättre lämpa sig som en sjukhuspark.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Byggnadernas utformning i område C behöver ha denna höjd för att möjliggöra effektiva sjukvårdsbyggnader med en smidig logistik för de funktioner som är planerade till detta område. I samband med detaljplanen har en skuggstudie gjorts som visar att planerad bebyggelse i område C inte kommer att avsevärt försämra för närliggande bostadsfastigheter på grund av skuggor.

Det uppväxta naturområdet med höga träd längs med Tinnerbäcken kommer att finnas kvar och till viss del utgöra en ridå för planerad bebyggelse i område C åt öster. Någon avsevärd insyn bedöms inte uppstå.

Värdefulla träd i naturområdet längs med Tinnerbäcken säkras genom att marken omvandlas till allmän plats naturmark som kommunen ska förvalta.

Region Östergötland avser att projektera ytterbelysning för att lysa ner mot gång- och vägbanor. Hänsyn ska tas för att minimera störande ljus till omkringliggande bebyggelse.

Privatperson 12

Privatperson framhåller att många som promenerar till sina arbetsplatser, skola och boende i närområdet och för att främja en hållbar miljö måste den nuvarande tunga trafiken minska.

Att koncentrera trafik till Lasarettsgatan beskrivs inte som hållbart. Privatperson liknar Tinnerbäcken och Lasarettsgatan med E4:an med den belastning av trafik som sker där och branta lutningar av marken. Det finns tunga fordon såsom bussar och andra transporter inom området stora delar av dygnet. Att möjliggöra för ökad byggtrafik med tyngre fordon är inte hållbart. Privatperson anser att Lasarettsgatan inte ska bli genomfartsled under rivning samt byggtiden inför rivning och nybyggnation. Detta då denna miljö, enligt denne, redan är hårt belastad med vibrationer och kvävedioxid med alarmerande luftpartiklar och höga bullernivåer som överskrids redan i dagsläget.

Privatperson föreslår att Lasarettsgatan omvandlas till en gågata med start vid Sankt Larsgatan till Universitetssjukhuset och vidare mot Djurgårdsgatan. All tung trafik föreslås förbjudas på Lasarettsgatan och istället koncentreras till US södra entré och Garnisonsvägen. Trafiken och framförallt byggtrafiken bör förläggas i Sjukhusvägen mot Garnisonsvägen istället.

Busstrafiken på Lasarettsgatan föreslås minimeras genom omdragning av busslinjerna till ett nytt resecentrum som föreslås byggas på andra sidan av Linköping. Vidare föreslås Lasarettsgatan endast nyttjas av utryckningsfordon och boende så att alla som jobbar på US, studerande, boende kan leva och verka hållbart grönt när de går till sin arbetsplats eller besökare och patienter. Referensexempel ges på Storgatan och Drottninggatan.

Privatperson påstår att det finns stora risker för erosion och skred och att miljön utmed Trädgårdsföreningen, Kettils grytor med omnejd, Mahoniadalen och Sandbäcken påverkas. Trädgårdsföreningen med natur- och bigården framhålls som drabbade av trafiken på Lasarettsgatan.

Privatperson undrar vad MKB omfattar. Saknar MKB för Lasarettsgatan samt en hållbarhetsanalys med geotekniska förutsättningar etc.

Privatperson undrar vilken typ av bebyggelse som kommer att byggas längs med Sandbäcksgatan, hur många våningar de ska uppföras i samt hur höga byggnaderna kommer att vara. Ritningar efterfrågas samt skuggstudie för oktober och januari.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Kommunen anser inte att det är möjligt att omvandla delar av Lasarettsgatan till gågata. Kommunen har tagit fram Trafikplan för Linköpings innerstad som har varit ute på utställning juni-september 2021. I den beskrivs kommunen planer och visioner för utveckling av trafiknätet i innerstaden och där berörs bland andra Lasarettsgatan och Djurgårdsgatan. Trafikplanen finns på kommunens webbsida under fliken Stadsplanering & trafik/Översiktsplanering/Trafikplan för Linköpings innerstad.

I detaljplanearbetet har både trafikutredning med trafiksimuleringar samt en rapport för luftmiljö med beräkningar tagits fram för att utreda påverkan på miljön. Båda utredningarna visar att bebyggelsestrukturen och trafiklösningarna som detaljplanen möjliggör för är inom godtagbara nivåer både vad det gäller luftkvalitet, trafikflöden och trafiksäkerhet.

Trädgårdsföreningen ligger inte inom planområdet och därför utreds inte de geotekniska förutsättningarna där. Däremot har det tagits fram en ny geoteknisk utredning inför beslut om granskning. Utredningen tittar på förutsättningar och risker för ras, skred och erosion inom planområdet. Se mer under rubrik Mark och geoteknik i planbeskrivningen.

Miljökonsekvensbeskrivningen, MKB, beskriver och bedömer detaljplanens konsekvenser för följande aspekter: kulturmiljö, markmiljö, naturmiljö, dagvattenpåverkan, översvämningsrisk och buller. Kommunen bedömer inte att det finns anledning att ta fram en MKB specifikt för Lasarettsgatan inom detta detaljplanearbete.

Det finns inga detaljerade ritningar för nya planerade byggnader i detta skede. Ritningar tas sedan fram inför bygglovsprövningen och det säkerställs då att ritningarna följer regleringen om till exempel byggnadernas höjd i detaljplanen. Planförslaget reglerar att höjden för byggnaderna inom område B kan vara som högst +74 meter över kartans nollplan närmast Sandbäcksgatan. Detta innebär ca 18 meter över marken, räknat från befintlig markhöjd kring Sandbäcksgatan. Höjden får sedan trappas upp till som högst +90 meter över kartans nollplan längre västerut. Detta innebär ca 34 meter över marken, räknat från befintlig markhöjd kring Sandbäcksgatan. Dessa höjder motsvarar ungefär de höjder som är möjliga att bygga redan idag genom den befintliga detaljplanen. Allra närmast Sandbäcksgatan får enbart lägre komplementbyggnader uppföras (kryssmark). För en övergripande volymstudie för bebyggelsen längs med Sandbäcksgatan, se t.ex. figur 8 under rubriken Ny bebyggelse i planbeskrivningen.

Skuggstudien har kompletterats med bilder även för kl 18 för de tidigare utvalda datumen. I övrigt anser kommunen inte att skuggstudierna behöver kompletteras ytterligare. Datum har valts enligt praxis för denna typ av skuggstudier. De bör ge en tillräckligt god bild av hur förhållandena förändras som ett resultat av de nya byggnaderna.

Privatperson 13 och 14

Privatpersoner har noterat att den nya busshållplatsen i anslutning till den nya Södra entrén har flera olika placeringar i de olika figurerna i planbeskrivningen. Privatpersoner vill att busshållplatsen placeras strax norr om Södra entrén och Eklyckegatans förlängning för att minska buller mot villakvarteret och öka

trafiksäkerheten för cyklister som kommer från Eklyckegatan mot cykelställen vid den nya Södra entrén.

Privatperson vill även att vändplatsen i anslutning till Ekot 1 (Eklyckegatan 11) placeras längre västerut då den idag inte tydligt visar hur cyklister skall passera vändplatsen och inte heller hur vi ska komma ut med bil från den befintliga utfarten från Ekot 1. De vill även att det blir ett tillräckligt säkerhetsavstånd mellan utfarterna från villorna på Eklyckegatan och det cykelstråk som planeras på gatan, då dagens elcyklar håller hög hastighet.

Det framhålls även att det är många som jobbar på US som parkerar på Eklyckegatan, vilket gör att det är många bilar som står på gatan. Det upplevs som ett problem för de som bor där idag.

Privatpersoner saknar en bild i skuggstudien senare på dagen som visar hur planerad bebyggelse påverkar Ekot 1.

De framhåller även att under de senaste årens byggnation norr om Eklyckegatan har buller, damm, skakningar, ljusbild från strålkastare etc. inneburit en konstant olägenhet för närboende. De vill ha en kontakt på kommunen som tillvaratar boendes intresse vid de intressekonflikter som uppstår med byggherrar.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

De olika illustrationerna har tagits fram vid olika tidpunkter och små variationer kan förekomma. Kommunen har dock vid en genomgång inte kunnat upptäcka några stora skillnader vad gäller hållplatsens placering i illustrationerna. Till exempel figur 24 på s.37 i den uppdaterade planbeskrivningen till granskningen visar den planerade nya placeringen direkt öster om södra entrétorget. Det är detta läge som har undersökts under planarbetet och detta läge som förespråkas. Inför byggnation av den nya hållplatsen finns det möjlighet att göra mindre justeringar av utformningen, om det krävs för att få till ett ändamålsenligt hållplatsläge. Sjukhusvägen är dock inte tillräckligt bred för att vi ska kunna flytta hållplatsen längre norrut. Kommunen, Östgötatrafiken och Region Östergötland ser fördelar med att busshållplatsen ligger så nära södra entrén som möjligt för att skapa tydlighet och skapa förutsättningar för en god orienterbarhet i området. Angående buller, se kommentar till Bostadsrättsförening Brigadens synpunkter.

Placeringen av vändplanen har delvis utgått från att vi ska kunna skapa en parkmiljö väster om kvarteret Ekot. Placeras vändplanen längre västerut, görs möjlig parkyta mindre. De som i huvudsak kommer att använda vändplanen är boende längs med Eklyckegatan och annan trafik såsom sopbil som angör vid fastigheterna. In- och utfart till er fastighet från Eklyckegatan kommer att kunna ske som den gör idag. Däremot kommer ut- och infarten från korsningen Garnisonsvägen och Sjukhusvägen att tas bort. Boende längs med Eklyckegatan angör istället via Ekhultsgatan. Anledningen till det är att Sjukhusvägen kommer att bli huvudstråk för kollektivtrafik där turtätheten kommer att öka i framtiden. Därav är det viktigt att minska andelen annan motorfordonstrafik i korsningen.

Cykel kommer att ske i blandtrafik på Eklyckegatan. Eftersom antalet transporter med bilfordon är så pass få och att bilarnas hastighet är så pass låg skapas ändå en säker trafikmiljö.

Eklyckegatan är i dagsläget reglerad så att parkering endast är tillåten mot avgift under tiden vardag utom vardag före sön- och helgdag klockan 16.00 - 09.00, vardag före sön- och helgdag klockan 00.00 - 24.00 och sön- och helgdag klockan 00.00 - 24.00. Det innebär att dagtid då US har störst parkeringsbehov är det förbjudet att parkera på Eklyckegatan. Reglering av parkering längs med

kommunala gator är ingenting som styrs i detaljplanen. Planförslaget utgör inget hinder att justera regleringen i framtiden om det skulle uppstå behov.

Kommunen bedömer att antalet parkerade bilar på Eklyckegatan kommer att minska när gatan vänds och blir återvändsgata på grund av att den blir svårare att hitta för de som inte är bekanta med området.

Skuggstudierna har kompletterats med ytterligare en bild för kl 18 för de tidigare utvalda datumen.

Kommunen tar med frågan om störningar under byggtiden till Region Östergötland. Upplever ni fortsatt störning från byggnationer tar ni kontakt med regionens bygglidare via Region Östergötlands växel. Upplevs fortsatt störning tar ni kontakt via Kontakt Linköping med kommunens Miljöavdelning.

Privatperson 15

Privatperson framhåller att det vore bra om cykelväg och trottoar läggs i norra kanten längs Eklyckegatan eftersom trottoaren då inte bryts av utfarterna.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Se kommentar på föregående synpunkt ovan från Privatperson 13 och 14.

Privatperson 16

Privatperson är emot den planerade förändringen av tillfartsvägar inom området kopplade till kvarteret Ekot. Privatperson påstår att det sedan tidigare bedömts som olämpligt att ha trafik på den kombinerade gång- och cykelvägen i den för några år sedan nylagda delen av Ekhultsgatan. Anledningen var att den lermark som vägen och slänten består av sätter sig och drar med sig fastigheterna. Enligt privatperson anlades gång- och cykelvägen vid Ekhultsgatans slut för att stabilisera upp slänten så att villorna inte skulle riskera erosion. Att föra trafik på denna sträcka anses kortsiktigt.

Vägen skulle troligtvis återigen användas för att av- och upphämtning av personer som ska till och från sjukhuset. Även smittrafik skulle ske här. Trafiken skulle öka betydligt.

Privatperson nämner att det är en stor mängd cyklister i området på morgonen och eftermiddagen vid rusningstiderna. Stora flöden till och från arbetsplatser inom Garnisonen och US. Flera entreprenörer bor längs med Eklyckegatan som kör tunga fordon som den nya bilvägen på slänten måste klara.

Planförslaget skulle även innebära en ökad mängd trafik utanför den lekplats som finns i korsningen Ekkällegatan/Ekhultsgatan, vilket privatperson anser som olämpligt.

Privatperson framhåller även att det har förekommit trafikolyckor mellan bil och cyklister i korsningen Eklyckegatan och Ekhultsgatan för att cyklisterna kommer i hög fart och har en begränsad sikt.

Privatperson föreslår att ha kvar tillfartsvägen mellan Garnisonsvägen och Eklyckegatan istället för att leda om trafiken via Ekhultsgatan. Förslag ges på att separera gång och cykeltrafik från biltrafiken i korsningen. På så sätt behöver cyklister inte möta bilar i det delade körfältet på Ekhultsgatan. Redan i dagsläget beskrivs anslutningen Ekkällegatan och Ekhultsgatan som problematisk.

Privatperson framför kritik mot genomförande av byggnation som har pågått. Ett exempel som framförs är en stensåg som använts hela dagarna under en hel sommar. Oljudet gjorde att boende inte kunde ha dörrar eller fönster öppna vilket ledde till höga temperaturer i villorna. Kritiken som framfördes av boende ansågs inte bemötas.

Privatperson undrar när ombyggnad sker av hållplatsen vid södra entrén.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Inför beslut om granskning har det tagits fram en ny geoteknisk utredning. Utifrån utredningen så är det möjligt att med erforderliga åtgärder bredda kopplingen mellan Eklyckegatan och Ekhultsgatan för att på så sätt möjliggöra för en väg för både motorfordon, cyklister och gående. Se mer under rubrik Mark och geoteknik i planbeskrivningen.

Det är endast trafiken till de 6 villor som är placerade längs med Eklyckegatan som trafiken beräknas öka med på Ekhultsgatan. Kommunen bedömer det som en ringa och acceptabel ökning. Det finns också en separat gångbana förbi lekplatsen där oskyddade trafikanter kan röra sig.

Risken att det skulle ske smittrafik på Ekhultsgatan bedömer kommunen som liten eftersom Eklyckegatan slutar i en vändplan. Som bilist kommer man alltså inte vidare, utan behöver vända tillbaka. Då Ekhultsgatan slutar i en vändplan bedömer kommunen att det endast kommer att vara trafik till och från fastigheterna i låg hastighet på gatan. Att alla trafikslag delar på samma yta under dessa förhållanden är då ett trafiksäkert och effektivt utnyttjande av gatan.

Synpunkter ang. störningar under byggtiden, se kommentar på Privatperson 13 och 14 synpunkter.

Busshållplatsen planeras att byggas om 5-10 år, men tidplanen är fortfarande osäker.

Inkomna yttranden avseende Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljökonsekvensbeskrivningen ska tillsammans med inkomna synpunkter redovisas i anslutning till beslut om att anta detaljplan. Redovisningen ska omfatta:

1. Hur miljöaspekterna har integrerats i planen eller programmet.
2. Hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samråd har beaktats.
3. Skälen till att planen eller programmet har antagits i stället för de alternativ som varit föremål för överväganden.
4. De åtgärder som avses att vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför.

Punkt 1, 3 och 4 redovisas direkt i miljökonsekvensbeskrivningen och punkt 2 redovisas i denna samrådsredogörelse.

Om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska en miljökonsekvensbeskrivning tas fram. Samråd och samrådsredogörelsen utformas så att den uppfyller kraven i 6 kap. 15-18 § Miljöbalken (5 kap. 17§ andra stycket Plan- och bygglagen).

Miljökonsekvensbeskrivningen ska tillsammans med inkomna synpunkter redovisas i anslutning till beslut om att anta detaljplanen.

Sammanlagt har 2 yttranden inkommit till kommunen som uttryckligen nämner miljökonsekvensbeskrivningen:

- Yttrandet från Länsstyrelsen
- Yttrandet från Privatperson 12

Utöver dessa yttranden så är det 9 yttranden som berör någon eller flera av de frågor som tas upp i miljökonsekvensbeskrivningen. Alltså kulturmiljö, markmiljö, naturmiljö, dagvattenpåverkan, översvämning eller buller. Se följande yttranden:

- Statens Geotekniska Institut (SGI)
- Tekniska verken AB, Vatten och avlopp
- Bostadsrättsförening Brigaden
- Privatperson 1
- Privatperson 8 och 9
- Privatperson 10 och 11
- Privatperson 12
- Privatperson 13 och 14
- Privatperson 16

Datum då yttrandena inkom till kommunen framgår av tabellen på s. 8-9.
Synpunkterna och kommentarer till dessa framgår under rubriken *Inkomna yttranden på planförslaget och Stadsplaneringsavdelningens kommentarer.*

Ändringar av planförslaget efter samråd

Följande utredningar som hör till detaljplanen har kompletterats eller tagits fram helt nya efter samrådet:

- Översiktlig miljöteknisk markundersökning, Structor (har kompletterats)
- Riskbedömning avseende transporter med farligt gods, Tyréns (har kompletterats)
- Geoteknisk utredning, WSP (ny utredning)
- Dagvatten och skyfall, DHI (har kompletterats)
- PM Dagvattenutredning, MVG (har kompletterats)
- Förprojektering, MVG (ny utredning)
- Kompletterande inmätningar av värdefulla träd, byggnaders höjder, staket med mera

Planhandlingarna har kompletterats efter samrådet enligt nedan. Ändringar och kompletteringar av redaktionell karaktär och/eller mindre väsentliga för planens sakfrågor framgår inte av denna punktlista.

- Följande avsnitt i planbeskrivningen har utvecklats: Planens syfte, Riksintressen, Förordnanden, Ny bebyggelse, Utformning och gestaltning, Kulvertar och förbindelsegångar, Gator, biltrafik och kollektivtrafik, Gång- och cykeltrafik, Torg och parker, Naturvärden och rekreation, Mark och geoteknik, Kulturmiljö, Miljö- och riskfaktorer, Teknisk försörjning och Genomförande av detaljplanen.
- Planbeskrivningen har kompletterats med en illustration som visar de nya byggnaderna sett från infarten till staden åt nordost och en illustration som visar de nya byggnaderna på befintlig markparkering sedda från Garnisonen. Skuggstudierna har kompletterats med ytterligare klockslag (kl 18).
- Planbeskrivningen har kompletterats med nya illustrationer som visar planerade trafiklösningar och utformning av parker och torg inom planområdet. Dessa illustrationer visar bland annat hur Hälsovägen kan sänkas med upp till cirka 4 meter för att förbättra situationen vid kraftiga skyfall. Det innebär att den befintliga gång- och cykelbanan från Magistratshagen (i planområdets nordvästra del) kommer att behöva få en ny sträckning, vilket har utretts.
- En föreskriven höjd som reglerar lägsta tillåtna höjd har lagts till för Hälsovägen, där den ansluter gång- och cykelbanan från Magistratshagen. Detta är för att säkerställa att gång- och cykelbanans nya sträckning ska gå att anlägga i enlighet med förprojekteringen.
- Plankartan har kompletterats med illustrerade markhöjder och en illustrationslinje som visar ungefär var strandskyddslinjen går.
- Användningsgränserna mellan allmän plats och kvartersmark har ändrats i plankartan för att möjliggöra en markreglering mellan regionen och kommunen. Det innebär att naturområden mot Magistratshagen, mot Grenadjärsparken och mot Tinnebäcken nu har ändrats från kvartersmark till allmän plats natur i plankartan. Gränserna har också justerats på vissa ställen för att stämma med illustrationerna från förprojekteringen.
- Planbestämmelserna har kompletterats för att tydliggöra möjligheterna att anlägga balkonger och skärmtak. Kryssmark har lagts till längs med byggrätten i område N för att möjliggöra balkonger i detta läge.
- Planbestämmelserna för kvartersmarkens park-, torg- och trafikbeteckningar har uppdaterats för att tydliggöra att dagvattenanläggning får inrymmas här.
- Planbestämmelsen för markreservat (x) för gång- och cykelbanan på kvartersmark ovan Tinnerbäcksravinen åt öster har tagits bort. Istället är avsikten att teckna ett avtalsreservat innan planens antagande. Denna information har inarbetats i planbeskrivningen.
- Planbestämmelserna för byggnaders höjder har justerats inom område I och J för att anpassa regleringen till de befintliga byggnadernas höjder.
- Inom område I har prickmarken justerats och det har ändrats vilka byggnader som omfattas av hänsyns- och utformningsbestämmelser.
- Höjdbestämmelserna har justerats inom område M och N.
- Det har lagts till en totalhöjdbestämmelse för entréparken längst i norr som stämmer med höjden på de nedmonterade byggnader som ska återuppföras på platsen.

- Ett nytt markreservat (u) har införts i plankartan för att säkra ett nytt läge för den vattenledning som kan behöva flyttas. Prickmark, där byggnader inte får uppföras, har lagts till för att säkra utrymme för både markreservatet och för en kvartersgata söder om område E.
- En planbestämmelse (erosionsskydd) på naturmarken åt öster har införts för att säkerställa erosionsskydd i slänten, t.ex. genom att befintlig vegetation bevaras.
- En ny byggrätt för ett trapphus och hiss har lagts till i gränsen mellan område B och C. Här finns ett befintligt trapphus som ska återuppföras efter att byggnaden inom område C rivs. Flera planbestämmelser som reglerar utformningen har lagts till. Planbestämmelsen som reglerar möjligheten att anlägga en förbindelsegång ovan mark har justerats för att säkerställa att denna förbindelsegång ansluter till det nya trapphuset (bestämmelsen p8). Planbeskrivningen har kompletterats med en illustration som visar ett förslag på utformning.
- Planbestämmelsen om strandskydd har ändrats så att strandskyddet nu enbart upphävs för kvartersmark inom planområdet.
- e1-bestämmelsen har ändrats så att den är kopplad både till fastighetsytan och till egenskapsområdet. Som ett resultat av detta anges nu andel istället för antal kvadratmeter i bestämmelseformuleringen.
- Mindre justeringar och redaktionella ändringar av några andra planbestämmelser och gränser i plankartan.

Dessa ändringar är relativt små och strider inte mot detaljplanens syfte och grundidé och bedöms inte föranleda någon nytt samråd. Stadsplaneringsavdelningen bedömer att detaljplanen kan gå vidare till granskningskedet.

Sammanställning av de som inkommit med synpunkter under samrådet

De som inkommit med synpunkter som inte har tillgodosetts

Företag, organisationer och föreningar	Sakägare enligt fastighetsförteckning
Bostadsrättsförening Brigaden	Ja
Fastighetsägare, bostadsrättsinnehavare, hyresgäst etc.	Sakägare enligt fastighetsförteckning
Privatperson 1	Nej
Privatperson 3	Nej
Privatperson 4	Nej
Privatperson 5	Nej
Privatperson 6	Nej
Privatperson 10 och 11	Ja
Privatperson 12	Nej
Privatperson 13 och 14	Ja
Privatperson 15	Ja
Privatperson 16	Ja

Tabell. Sammanställning av de som inkommit med synpunkter som inte tillgodosetts.

De som inkommit med synpunkter som har tillgodosetts

Myndigheter	
Länsstyrelsen i Östergötland	
Lantmäterimyndigheten	
Försvarsmakten	
Statens geotekniska institut	
Luftfartsverket	
Trafikverket	
Polismyndigheten, Region Öst	
Region Östergötland	
Kommunala nämnder, kontor och bolag etc. / Andra kommuner	
Räddningstjänsten Östra Götaland	
Tekniska verken i Linköping AB, Avfall och återvinning	
Tekniska verken i Linköping AB, Vatten och avlopp	
Boxholms kommun	
Norrköpings kommun	
Söderköpings kommun	
Ödeshögs kommun	
Företag, organisationer och föreningar	Sakägare enligt fastighetsförteckning
Linköpings Universitet	Nej
Privatpersoner	
Fastighetsägare, bostadsrättsinnehavare, hyresgäst etc.	Sakägare enligt fastighetsförteckning
Privatperson 2	Nej
Privatperson 7	Nej
Privatperson 8 och 9	Nej

Tabell. Sammanställning av de som inkommit med synpunkter som har tillgodosetts.

Samrådsredogörelsen skickas till samtliga som lämnat synpunkter under samrådet.

Bedömning

Samråd har skett enligt 5 kap. 18 – 24 §§ plan- och bygglagen. Inkomna synpunkter har lett till revidering enligt vad som framgår under rubriken ”Ändringar av planförslaget efter samråd”. I övrigt har mindre redaktionella ändringar gjorts i planförslaget.

Dessa ändringar är relativt små och strider inte mot detaljplanens syfte och grundidé och bedöms inte föranleda något nytt samråd. Stadsplaneringsavdelningen bedömer att detaljplanen kan gå vidare till granskningsskedet.

Joel Petersson Berge

Planarkitekt